
Abiáš

„Kterýž tak důstojně vysvobozuješ krále svého, a činíš milosrdenství pomazanému svému Davidovi, i semeni jeho až na věky.“ (Žalm 18,51)

Vláda Abiáše (,Hospodin je můj Otec') byla krátká. Přežil svého otce Roboáma jen o tři krátké roky. Byl zjevně muž značné odvahy, neboť se sotva usadil na svém trůnu a hned začal válku s otcovým starým protivníkem Jeroboámem (2. Par. 13,3). Jeho armáda čítala 400 000 „*mužů výborných*“, zatím co Jeroboáмова armáda měla zase 800 000 „*mužů velmi udatných*“.

Byla to podivuhodná bitva a předcházela ji velmi podivuhodná Abiášova řeč. Stál na vrchu hory Semaraim na hoře Efraim, někde na severní hranici svého království. Řeč je obdivuhodná svou drsností, obžalobou, varováním a výzvou. Avšak ačkoli je pravdivá ve všech svých výrocích, chybí jí upřímnost. Abiáš říká: „*Slyšte mne, Jeroboáme i všecken Izraeli. Zdaliž jste neměli věděti, že Hospodin Bůh Izraelský dal království Davidovi nad Izraelem na věky, jemu i synům jeho smlouvou trvanlivou? Ale povstal Jeroboám syn Nebatův, služebník Šalomouna syna Davidova, a zprotivil se pánu svému.*“ (2. Par. 13,4-6) Ale buď úmyslně, nebo nevědomky nedbá na kořen celého toho sporu – hříchy svého dědečka. Také ignoruje skutečnost, že Bůh zakázal jeho otci Roboámovi, aby válčil s oddělenými pokoleními, když řekl: „*Ode mne stala se věc tato.*“ (2. Par. 11,4) Ví, jak zdůraznit to, co činí jeho postavení správným a dobrým, ale naprosto nedbá na Boží soud nad jeho pokoleními a nad Davidovým domem kvůli jeho vlastním hříchům. Jak se to nepodobá pokornému a vyznávajícímu duchu jeho otce Davida! Je to moudrost, ale studená moudrost bez ducha milosti, který byl tak potřeba vzhledem k jejich současným okolnostem.

Pokračuje: „*A sebrali se k němu lidé nevážní a bezbožní a zsilili se proti Roboámovi synu Šalomounovu.*“ (2. Par. 13,7) Jsou to silná slova, vyslovená před armádou velmi udatných mužů, dvakrát větší než je jeho vlastní! Snaží se, aby si uvědomili, že jakkoli jsou silní, jejich původ v oddělení se od jeho vlastních pokolení není od Boha. To samozřejmě také velmi posilní příslušníky jeho vlastního lidu a on bezpochyby mluvil pro jejich uši, stejně jako pro uši svých nepřátel. Přehlíží Boží soud nad národem a říká, že jeho otec Roboám „*byv dítě a srdce choulostivého, neodepřel jim zmužile. Tak vy nyní myslíte zsiliti se proti království Hospodinovu, které jest v ruce synů Davidových*“ (2. Par. 13,7-8). Vypadá to, jako kdyby chtěl říci: „*Mohli jste zastrašit mého otce, který byl choulostivého srdce, aby vás nepotrestal a nepřivedl vás k poddanosti, ale nyní máte co činit s jiným mužem.*“

Potom následuje to, co mu spolu s Hospodinovou láskou k Davidovu domu zajistí vítězství a hroznou porážku Jeroboáma: „*Máte také při sobě telata zlatá, kterýchž vám nadělal Jeroboám, za bohy. Zdaliž jste nezavrhli kněží Hospodinových, synů Aronových a Levitů, a nadělali jste sobě kněží, tak jako národové jiných zemí? ... Ale my jsme Hospodina*

*Boha našeho, aniž jsme se ho spustili.*¹ Potom končí krátkou, ale výmluvnou výzvou: „Synové Izraelští, nebojujte s Hospodinem Bohem otců svých, nebo nepovede se vám šťastně.“ (2. Par. 13,8-12)

Na jedné straně je toto vše vznešené; na druhé straně, kdyby to bylo pravdivé ve vztazích jejich srdcí k Hospodinu, jako to bylo pravdivé ve vnějším smyslu, asi by se nenacházeli tam, stojíce proti svým bratrům, připraveni k bitvě a neangažovali by se v hrozném krveprolití. Ale zatím co Bůh nemohl vložit svou pečeť na stav duše v Abiášovi a v pokoleních s ním, musí ukázat spravedlnost všeho toho, co je řečeno proti Jeroboámovi a jeho následovníkům. Davidův dům je milován a musí být podpořen. A tak Abiáš dosahuje velkého vítězství a Izrael utrpí velmi pokořující porážku. Více než polovina jeho armády je zabita a po více než šestnáct let se pak nepokusili válčit s Davidovým domem. Dále „zmocnili se synové Judovi, nebo spolehli na Hospodina Boha otců svých“ (v. 18). Bůh uznává vše dobré, co může najít mezi Svým lidem.

Abiáš umírá, když mu bylo pravděpodobně ne více než čtyřicet let. Podobně jako jeho otec před ním měl to neštěstí, že neměl dobrou matku (viz 1. Král. 15,2.13). V Královské knize je nazýván „Abiam“. Bůh nechtěl dopustit, aby tam nad ním bylo jmenováno Jeho jméno², protože tam se mluví jen o tmavé stránce jeho života. Bůh je žárlivý na Své jméno. Je to svaté jméno a On je nechtěl nechat zneuctit hříchy těch, nad kterými bylo vzýváno. Kéž by na to Jeho lid všude dbal. Nám je dáno svaté jméno Krista („křesťan“). Kéž na ně nikdy nepřivádíme žádným svým skutkem skvrnu nebo pohanu.

C. Knapp³

Báruch – Jeremiášův pomocník

Báruch žil v nejhorších dobách. Hospodin chtěl vyvrhnout Svůj lid ze zaslíbené země, kterou jim dal staletí předtím (Jer. 25,1-11; 5. M. 28,36-37). Co způsobilo tento hrozný obrat událostí? Byla to jejich vzpoura a odmítnutí činit pokání přes Jeho dlouho shovívající lásku a posílání proroků, aby je přitáhli zpátky k Sobě (Jer. 7,25; srv. s Oz. 11,4). Jeremiáš byl jeden takový prorok a jeho samý způsob vyjadřoval to, co Bůh o věci cítil. Byl to plačící prorok (Jer. 14,17), jako Pavel byl apoštol prolévající slzy ve vztahu ke shromáždění v Korintu (2. Kor. 2,4). Jak mu lid odpověděl? Čteme: „... jali jej ti kněží a proroci i všecken lid ten, řkouce: Smrti umřeš.“ (Jer. 26,8) A: „... dal jej vsaditi Sedechiáš, král Judský, řka: Proč ty prorokuješ, pravě: Takto praví Hospodin: Aj, já dám město toto v ruku krále Babylonského, aby je vzal.“ (Jer. 32,3) Jeremiáš je věrně varoval ohledně důsledků jejich pokračování v neposlušnosti. Byla to nejlepší služba, kterou jim mohl prokázat (viz Přísl. 27,6),

---

¹ Jakkoli to může být pravdivé navenek, máme svědectví Ducha, pokud jde o vnitřní a skutečný stav v Judovi v 1. Královské 14,22-24.

² Jméno Abiáš správně zní Abijah, kde koncovka „jah“ je Boží jméno (Jah) – p. p.

³ Vzato a upraveno z „Kings of Judah and Israel“.

ale oni ji odmítli.

O Báruchovi mnoho nevíme, ale zdá se, že pocházel z rodiny, která byla zbožná a v Judovi prominentní. Jména jeho otce a dědečka, Neriáš a Maaseiáš (Jer. 32,12), znamenají: „lampa Hospodinova“ a „Hospodin je štít“. Obě nám připomínají charakterové rysy, které Bůh hledá ve Svém lidu dnes: *„Mezi kterýmižto světře jako světla na světě, slovo života zachovávajíce.“* (Fil. 2,15.16) A: *„Ale vy, nejmilejší, vzdělávající se na té nejsvětější víře své v Duchu svatém modléce se, ostříhejte se v lásce Boží, očekávající milosrdenství Pána našeho Ježíše Krista k věčnému životu.“* (Judy 20.21) Báruchův bratr Saraiáš („Hospodin je vládce“) byl hlavní komorník a Jeremiáš ho mohl pověřit, aby přečetl Boží soud proti Babylonu, když se tam dostal s králem (Jer. 51,59-64). Nyní se vrátíme k Báruchovi samému: jeho jméno znamená „požehnaný“. Tak Písmo popisuje nás dnes, a to v dokonce ještě v obdivuhodnějším smyslu: *„..., který požehnal nám všelikým požehnáním duchovním v nebeských věcech /místech/ v Kristu.“* (Ef. 1,3) Jak uvidíme, pomáhal Jeremiášovi, jako to Timoteus činil Pavlovi: *„Nebo žádného tak jednomyslného nemám, který by tak vlastně o vaše věci pečoval.“* (Fil. 2,20) Nikdo z nás by si asi nemyslel, že je Jeremiášovy velikosti, ale možná bychom chtěli být jako Báruch.

Báruch pomáhá Jeremiášovi koupit pole v Anatot

První zmínka o Báruchovi je v Jeremiášovi 32, asi rok před koncem Sedechiášovy vlády a konečným dobytím Judy Babylonem, včetně zničení chrámu v roce 588 před Kristem. Jeremiáš byl ve vězení, ale Bůh pro něho zařídil dostatečnou svobodu, aby mohl provést důležitou vlastnickou transakci: koupil pole v Anatot, kněžském městě (verše 6-10).⁴ To ukázalo, že věřil Božímu slibu, že obnoví Svůj lid v jeho zemi po jeho zajetí v Babyloně (25,12; 29,10). Pole bylo jeho fyzickým vkladem do té budoucnosti, a Báruch byl hotov pomoci mu provést koupi tím, že dva dokumenty, které to potvrzovaly, vloží do hliněné nádoby, aby byly bezpečně uchovány (verše 11-15).⁵ Jistě to mluví k nám dnes. Máme *„veliká a drahá zaslíbení“* (2. Petra 1,4), ale zdaleka mají praktický vliv na náš život, jak o tom Petr píše dále v tom verši? Boží zaslíbení, týkající se Izraele, jistě měla tento účinek na Jeremiáše, ale také na Bárucha, protože byl ochoten spolu se účastnit toho, co, řečeno

---

⁴ Byl z kněžské rodiny (Jer. 1,1) – vyjádřeno novozákonními slovy: velebitel Boha, jakož i svědek o Něm (viz. 1. Petra 2,5.9).

⁵ Ty dva dokumenty – jeden otevřený, jeden zapečetěný – snad ilustrují skutečnost, že naše naděje v Bohu je jak otevřená věc („Hotovi pak buďte vždycky k vydání počtu všelikému, kdo by od vás požádal zprávy z naděje té, která jest ve vás, a to s tichostí a s bázni.“ – 1. Petra 3,15), tak i osobní věc („A každý, kdo má takovou naději v něm, očisťuje se, jako i on čistý jest.“ – 1. Jana 3,3). Pokud jde o hliněnou nádobu, Pavel píše: *„Bůh zajisté, který rozkázal, aby se z temnosti světlo zablesklo, ten se osvítil v srdcích našich k osvětlení známosti slávy Boží v tváři Ježíše Krista. Máme pak poklad tento v nádobách hliněných, aby důstojnost té moci byla Boží, a ne z nás.“* (2. Kor. 4,6.7)

po lidsku, muselo být nejistým podnikem, vzhledem k tomu, že prorok měl těžkosti s králem. Oba muži se zachovali způsobem, který ilustruje Pavlova slova k Titovi pro věřící v Pána Ježíše: „*abychom... střízlivě, a spravedlivě, a pobožně živi byli na tomto světě, očekávající té blahoslavené naděje, a příští slávy velikého Boha a spasitele našeho Ježíše Krista, který dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti, a očistil sobě samému lid zvláštní, horlivě následovný dobrých skutků*“ (Tit. 2,11-14). Jeremiáš dělal, co mohl, s penězi, které měl (Jer. 32,9), když přišla příležitost. Báruch zjevně soucítí s jeho zkouškou, což jistě proroka velmi povzbudilo. V našich dnech bychom neměli podceňovat požehnání křesťanského obecenství v životě a ve službě našemu Pánu (viz Fil. 1,3-8; 4,15-16; Kol. 4,11-13; 2. Tim. 4,11).

Báruch sepisuje a čte Jeremiášova proroctví

O nějakých 17 let dříve, okolo roku 605 před Kristem, během vlády Joakima, Bůh nařídil Jeremiášovi, aby dal svá proroctví k Judovi písemně. V té době už prorokoval 23 let (od r. 628 př. Kr.), a tak by to dalo lidu, žijícímu na pokraji zajetí, kompletní záznam jeho slov, který si mohl přivlastnit a vzít k srdci (Jer. 36,1-3) – jak trpělivý byl Bůh vůči nim, jako je trpělivý s námi. Jeremiáš požádal Bárucha, aby je napsal na svitek (v. 4), a pokud víme, toto bylo poprvé, kdy spolupracovali. Báruch byl také ochoten číst svitek lidu v chrámu, protože Jeremiáš byl zadržován a sám tam nemohl jít (verše 5-7). To ho uvedlo do velmi exponovaného postavení: každý v Jeruzalémě a v Judeji ho slyšel číst nepopulární slova varování (verše 8-10), ale vytrval při tom až do devátého měsíce příštího roku. Nejprve to vypadalo, že si poselství nikdo nevšiml, ale znenadání muž, zvaný Micheáš, to ohlásil knížatům (verše 11-13). Jedna věc vedla k druhé: Ti poslali pro Bárucha, aby jim to přečetl, a potom se domluvili, aby to Jehudi přečetl králi (verše 14-21). Bez Báruchovy věrnosti by se nic z toho nestalo, ačkoli je smutné, že král vyslechl jen tři nebo čtyři sloupce svitku, a hned vzal nůž a hodil je do ohně (verše 23-25). Na rozdíl od svého otce Joziáš, který roztrhl své šaty, když slyšel zákon čtený Safanem (2. Král. 22,11), Joakim pohrdl Božím slovem. Možná cítíme, že toto je vše, co můžeme očekávat od lidí dnes, a že sotva stojí za to jim je předkládat. Je-li tomu tak, pak Jeremiáš a Báruch jsou naučením ve víře a poslušnosti. Jeden strávil mnoho let mluvením k lidu, druhý mnoho hodin sepisováním toho, co on řekl, a měsíce hlasitým předčítáním toho. Potom, když král spálil ten svitek, začali všechno zase znovu (ačkoli tentokrát jim Bůh dal dodatečný materiál, který měli také vložit – Jer. 36,27-32). Proč? Protože to byla Jeho vůle a Jeho slovo. Tyto dvě věci pro ně byly to hlavní, i když úkol byl nebezpečný (v. 26). Nepodceňujme veřejné čtení a učení Božího slova – má svou vlastní sílu: „*Bud' pilen čítání, napomínání, učení.*“ (1. Tim. 4,13) Bůh připodobňuje jeho působení k plody vzbuzujícímu účinku, který vyvolává „*děšť neb sníh s nebe*“. Říká: „*Tak bude slovo mé, které vyjde z úst mých. Nenavráti se ke mně prázdné, ale učiní to, což mi se líbí, a prospěšně to vykoná, k čemu je posílám.*“ (Iz. 55,10.11) Joakima očekává soud (Jer. 36,29-31; Židům 9,27), ale Bůh si přeje žehnat (viz Jer. 29,11). A tak ponechme výsledky Jemu a následujme krásného Báruchova příkladu

věrnosti (viz 1. Kor. 4,2).

Není pochyb o tom, že sama činnost sepisování Jeremiášových proroctví měla na Bárucha obdivuhodný účinek. Pomohla utvářet ho jako cenného prorokova pomocníka, jak jsme ho viděli v kapitole 32. Jako takový byl starozákonním Timoteem: „*Ale ty zůstáváš v tom, čemu ses naučil, a co jest svěřeno, věda, od koho ses naučil. A že od dětinství svatá písma znáš, která tě mohou moudrého učiniti k spasení skrze víru, která jest v Kristu Ježíši. Všeliké písmo od Boha jest vdechnuté a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, která náleží k spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému hotový.*“ (2. Tim. 3,14-17)

Báruch zůstává s Jeremiášem v Judsku

Po konečném dobytí Judska měl Jeremiáš příležitost jít do Babylonu jako svobodný muž (Jer. 40,1-7). Ale spíše, než aby se tam usadil, jak to radil druhým, aby učinili (Jer. 29,1-7), zvolil zůstat v zemi, aby sloužil chudému lidu, který tam vetřelci ponechali. Jak nezištný byl prorok, a je dobré vidět, že Báruch zůstal s ním, i když by býval mohl mít nadějnou budoucnost v Babyloně. Žel, že lid si neuvědomoval, jaká výsada to je mít u sebe proroka a jeho pomocníka. Někdy si i my málo ceníme Božích služebníků (srv. s Žid. 13,7 a 17). Lid žádal Jeremiáše, aby hledal Hospodinovo vedení pro ně (Jer. 42,1-6), ale nedbali na jeho radu, aby zůstali tam, kde jsou (verše 7-22). Chtěli jít dolů do Egypta, a tak zavrhli jeho slova pod záminkou, že ho Báruch zmanipuloval (Jer. 43,1-3). A ještě hůře, přinutili oba muže, aby šli s nimi. Tu je u díla tělo. Boží slovo je odmítnuto a je nvcena vůle člověka. Jestliže se stane, že mluvíme za Pána a druzí odmítají to, co mluvíme, anebo to převracejí, tu snad nejsme schopni s tím dělat nic jiného, než je ponechat Jemu (viz 2. Tim. 1,15). Pokud jde o proroctví, která Jeremiáš vyslovil a Báruch je napsal, jedna věc je jistá: Obstála ve zkoušce času, protože Egypt a Babylon přestaly být mocnostmi v tomto světě a po Židech, kteří je přinutili opustit zem, nezůstala žádná stopa. To nám připomíná slova našeho Pána: „*Nebe a země pomínou, ale slova má nikoli nepomínou.*“ (Mat. 24,35) O Jeho dvou služebnících můžeme říci: „*Umřevše, ještě mluví.*“ (viz Židům 11,4).⁶

Tajemství Báruchovy věrnosti

Poslední zmínka o Báruchovi je v Jeremiáši 45, a ta nás přenáší zpět do čtvrtého roku Joakimovy vlády – kde jsme byli v kapitole 36. Nyní nás Duch Svatý uvádí do tajemství: Jeremiáš měl zcela osobní poselství od Hospodina pro Bárucha, když ten byl malomyslný, pravděpodobně v reakci na to, jakým způsobem král četl svitek. Jak jemný je Pán vůči nám, i když my pochybujeme. Slyšel, jak Báruch říká: „*Jižtě mi běda, nebo přičiní Hospodin zármutku k bolesti mé. Ustávám v úpění svém a odpočinutí nenalézám.*“ (Jer. 45,3) Ale povzbuzuje ho – oživuje – skrze Jeremiáše, jehož proroctví předtím zapsal na svitek:

---

⁶ Pokud víme, oba muži zemřeli v Egyptě.

„Aj, co jsem vystavěl, já bořím, a co jsem vštípil, já plním, totiž všecku zemi tuto. A ty bys hledal sobě velikých věcí? Nehledej. Nebo aj, já uvedu bídu na všeliké tělo, dí Hospodin, ale dám tobě život tvůj místo kořisti na všech místech, kam půjdeš.“ (Jer. 45,4-5) Báruch nebyl Pavel, jehož cvičení pro Boha a Jeho lid – „vojsko, na každý den povstává proti mně, totiž péče o všechny sbory“ (2. Kor. 11,28) – ho tížila více než všechna jeho tělesná soužení. Ani nebyl Timoteus, který byl skleslý kvůli antipatii vůči Pavlovu evangelium a potřeboval být napomenut: „Sdílej utrpení jako dobrý voják Ježíše Krista.“ (2. Tim. 2,3) Ne, Báruch se trochu zabýval sám sebou; přemýšlel, zda to vše stojí za to. Jak podobné to je i v našem životě. Mnozí jsou unaveni – někteří touží po odpočinku – ale Bůh je věrný. Nikdy se nestane, aby nedodržel Své slovo. Ať si Báruch přál cokoli (není nám to řečeno), Hospodina slova se mu dobře hodila pro službu, kterou měl později na sebe vzít, jak jsme o tom uvažovali. Můžeme je použít na sebe, jsme-li někdy pokoušeni, abychom se vzdali, hledali snadnější cestu anebo pohodlnější život ve světě, který stále ještě zavrhuje Krista, jenž „ponížil se, poslušný byv až do smrti, a to smrti kříže“ (Fil. 2,8). Kéž nám Bůh dá milost, abychom „následovali šlépějí jeho“ (1. Petra 2,21). Ať jsme pomocníci jako Báruch, nebo vůdci jako Jeremiáš, náš Pán „jest mocen, zachovati vás /nás/ bez úrazu, a postaviti před obličejem slávy své bez úhony s veselím“ (Judy 24). A těší se na to, že bude moci říci každému z nás: „To dobře služebniče dobrý a věrný.“ (Mat. 25,21)

Simon Attwood

Anna

Starý zákon se zmiňuje o více mužích než ženách. Muži také měli více veřejné postavení než ženy ve vedení klanění pod zákonem (např. kněžství bylo dáno Aronovi a jeho synům: 2. M. 28,1) a ve správě záležitostí Izraele (jak to například vidíme ve skutečnosti, že právo vládnout přecházelo přes mužskou linii). Avšak žádná skutečnost nedává důvody pro ani proti jednomu z těch dvou pohlaví. Bůh miluje stejnou láskou jednotlivě každého, kdo se kdy narodil – všichni jsou v Jeho očích vzácní, jak se o tom zpívá v jedné dětské písni. Bůh ukazuje tutéž milost a přízeň všem, nehledě na pohlaví, rasu nebo jakoukoli jinou charakteristiku či povahu, které mohou odlišovat jednoho člověka od druhého. Když dal mužům prvotní odpovědnost ve spojení s veřejným svědectvím pro Sebe na zemi ve všech dispensacích, je to část Jeho pořádku pro zemské věci⁷. Nedává to žádný náznak toho, že si Bůh více cení mužů než žen nebo že má menší radost ze služby žen než ze služby mužů.

Jestliže něco, pak Bible ukazuje Boží zvláštní uznání pro ženy a Pánovo cenění si jejich věrnosti a duchovního porozumění, které mají a které se často zdá převyšovat poznání

---

⁷ Kvůli úplnosti, a protože Bůh má svobodu k tomu, aby jednal, jak se to Jemu líbí, protože je Bůh, Boží pořádek pro prvotní věci má principiální základ, který lze poznat z 1. Mojžíšovy 2,16-23, 1. Korintským 11,8, 1. Timoteovi 2,11-14 a jiných veršů.

mužů. Ze všech zchudlých lidí na Středním východě v té době to byla vdova, ke které Bůh poslal Elizea (2. Král. 4,1-7). Fében má nejdelší doporučující dopis v historii (Epištolu Římanům), kvůli své věrné službě lidu Pána (Řím. 16,1). Marie z Betanie asi měla nejlepší porozumění výrokům Pána během Jeho pozemské služby, týkajících se Jeho smrti a vzkříšení.

Anna vykazovala podobné vlastnosti a dává dobrý příklad všem věřícím (mužům i ženám). Stav Izraele v 1. Samuelově 1 zůstával takový, jaký byl během doby soudců: nebrali ohled na Boha a každý dělal to, co bylo správné v jeho vlastních očích (tento stav pronikl dokonce i do kněžstva, jak to je ukázáno v 1. Samuelově 2,12-13.22 a 25). Anna se vyjímá jako zbožná žena, jak to ukazuje záznam o jejím životě. Avšak trpěla – neměla děti (a děti byl Izraelity správně považovány za dar od Boha: Žalm 127,3). Byla provdaná za muže, který si v neposlušnosti k Božím myšlenkám (1. M. 2,24; Mat. 19,5) vzal druhou ženu; a pravděpodobně také proto, že byl zklamán, protože Anna neporodila děti. A druhá žena jejího manžela se jí posmívala. Ačkoli pro nedostatek místa nemůžeme vyzvednout každý pozitivní rys u Anny, neměli bychom přehlédnout způsob, jak její chování bylo v tomto ohledu obdobné jako u Pána: ačkoli jí utrhali, ona to neopětovala (1. Petra 2,23).

Když její manžel byl na své pravidelné roční návštěvě v Sílo, aby obětoval oběť (1. Sam. 1,3), a ukazoval Anně, že má přízeň (to je význam jejího jména podle Strongovy koncordance) v jeho náklonnostech (verše 5 a 8), nezdá se, že by měl opravdový soucit s její situací nebo že by viděl, že skutečně potřebuje Boží podporu. Také nesdílí její břemeno tím, že by je přinesl k Pánu v modlitbě.

Všeobecněji viděno, modlitba asi nebyla obvyklým zdrojem pomoci národa v této době. V knize Soudců a velkou mírou v 1. Samuelově knize zřídka kdy čteme o tom, že by Izrael svěřoval věci Bohu. Vskutku, ani nejvyšší kněz Elí nepoznal, že se Anna modlí, když byla v chrámě (verše 9-15). Jak jasně tu ona stojí proti tmě těch dnů. Pro Boží srdce to muselo něco znamenat, když viděl jednotlivce, jako byla Anna, jak ještě využívají výhody možnosti Izraele blížít se k Jeho trůnu.

Modlitba Anny byla opravdová, jak to je ukázáno jejím pláčem a vylitím její duše, když ji vyslovila (verše 10 a 15), i když snad v ní byla nahromaděna nějaká hořkost citů. Také věděla, že Bůh si ve všem zaslouhuje to, co Jemu náleží. Slib, který učinila v 11. verši, nebyla nějaká nedůtklivá žádost o dítě, jako u Ráchel v 1. Mojžíšově 30,1, ani pokus vyjednávat s Bohem, natož sobecká nebo dokonce klamná cesta, po níž se snad někdy blížíme Bohu a myslíme si, že si od Něho zaslouhujeme požehnání, nebo že, jestliže nám požehná, vše se náhle změní a my Mu potom budeme sloužit. Obsah Annina slibu nám jasně ukazuje, že to bylo nezištné; ona prosila Boha za věc, která pro ni byla nejdůležitější, ale chtěla dát svého syna Pánu a zasvětit ho Pánově službě, protože to bylo to, k čemu On byl oprávněn, a byla to nejlepší oběť, kterou mohla Pánu dát v oplátku za Jeho přízeň, když vyhoví její prosbě. I když můžeme a máme přinášet své potřeby před Pána, a dokonce uvrhovat svou péči na Něho, protože se On o nás stará (1. Petra 5,7), není náš modlitební život někdy nenáležitě zaměřen na nás samé? Prosíme za věci pouze proto,

že je chceme, anebo jsme připraveni následovat Annina příkladu a uvádět do praxe zá-
sady, obsažené v Římanům 12,1, 1. Korintským 6,19-20 a v jiných verších?

Když Anna obdržela požehnaní, nezapomněla na Toho, kdo jí požehnal, jako to udělal
číšník s Josefem (1. M. 40). Ani se nepokoušela přepsat svůj slib. Byla mu věrná (1. Sam.
1,26-28). Také zajistila, aby zde bylo ustavičné svědectví o Boží dobrotivosti k ní ve
jménu, které dala svému synu (Samuel znamená „vyprošený /nebo: daný/ od Boha“),
jménu, které je zaznamenáno v Písmu pro všechny, aby je četli.

Konečně měla Anna duchovní porozumění, jdoucí nad jí rovné. Obracela se k Bohu jako
k Hospodinu „zástupů“ (v. 11) – to je poprvé, kdy čteme o tom, že Bůh byl nazván tímto
jménem. Pán Ježíš (neboť On je Hospodin zástupů, jak to ukazuje Žalm 24,10) je Pánem
neviditelné armády nebeských bytostí. Toto jméno není vyhrazeno Pánu Ježíši, když Jeho
lid chodí správně a je Mu věrný (to jest pro okolnosti, kdy bychom si snad mysliili, že On
použije Svoji moc pro jejich vysvobození nebo blaho). Ve skutečnosti je všeobecně ve
Starém zákoně spojeno s časy slabosti na straně Jeho lidu, zvláště duchovní slabosti (viz
např. užití toho jména v Aggeovi). I když Jeho lid je nevěrný, Pán Ježíš zůstává věrný,
protože nemůže zapřít sám Sebe (2. Tim. 2,13). Pánu je vždy k dispozici veliká moc. Anna
si uvědomila, že toho může využít.

Dále Annina píseň chvály v 1. Samuelově 2 ukazuje hlubokou známost Božího charakteru
(verše 2-3) a Jeho rad, týkajících se Izraele a země (verše 4-10). Anna také dává dobrý
příklad pro nás tím, že její vyjádření cenění si Boha nebylo omezováno tím, co učinil pro
ni, ale rozšiřuje se k velebení za to, kdo On je a co učiní, totiž ve věcech, které se jí přímo
nedotýkaly.

I když Anina píseň je prorocká a mluví o Pánově budoucím požehnaní Izraeli, bylo tu ale-
sponž částečné její naplnění. Verš 10 říká, že Bůh vyvýší Svého pomazaného. Samuel po-
mazal Davida, muže podle Božího srdce (1. Sam. 13,14; 16,1-3.11-13) a předobraz Krista,
toho Pomazaného. Jaká to byla požehnaná odměna od Boha této věrné ženě: Její syn
měl výsadu, že mohl udělit Boží znamení vyvolení a přízně Davidovi, muži, který byl
zvláště podle Jeho vlastního srdce, který půjde, aby zvítězil ve velkých bojích pro Izrael;
a možná ještě důležitější věc: dá vzniknout bohatým a dojemným obrazům Božího Syna,
Pána Ježíše Krista.

Mark Grasso

Lámech

V Epištole Judy 14 čteme: „*Prorokoval pak také o nich sedmý od Adama Enoch,...*“ To, že
Enoch byl sedmý v linii potomků přes Seta, je skutečnost snadno ověřitelná z 5. kapitoly
1. Mojžíšovy, ale můžeme být v pokušení chtít vědět, proč Juda vynakládá dokonce čtyři
slova, aby přivedl naši pozornost k této skutečnosti. Je v tom nějaká důležitost? Zjevně
ano. Sedm je v Písmu číslo dokonalosti a úplnosti, obvykle vzhledem k tomu, co je dobré,

i když někdy i vzhledem k tomu, co je zlé. Bylo proto na místě, aby ze všech 10 patriarchů před potopou byl sedmý ten, v němž víra a život víry byly vyjádřeny ve své úplnosti.

Ale je tu více než to. Jestliže se obrátíme k 4. kapitole 1. Mojžíšovy knihy a počítáme patriarchy, zmíněné v této kapitole, objevíme objasňující skutečnost, že číslo sedm v linii přes Kaina je Lámech. V 1. Mojžíšově 5 je nám podán seznam v linii přes Seta bez komentáře kromě jejich věku, dokud nedojdeme k Enochovi, kde se Duch Boží zastavuje, aby o něm zaznamenal určité podrobnosti. Ve 4. kapitole se děje totéž. Po Kainovi jsou dána pouze jména až do sedmého, Lámecha, kdy Duch Boží odbočuje, aby nám podal podrobnosti, které se ho týkají.

Kainova linie se skládala z lidí, v nichž bylo vyjádřeno tělo a zásady světa, zatím co v Setově linii Bůh zachoval zbožnou linii v mužích víry. V obou liniích byl číslo sedm muž vynikajícího charakteru a síly, muž, v němž byly úplně vyjádřeny příslušné tendence. V Lámechovi (1. Mojžíšova 4,19-24) máme představen svět v jeho hlavních rysech, v Enochovi (1. Mojžíšova 5,21-24) cestu věřícího tímto světem. Pořádek, v němž jsou ti dva Duchem Božím představeni, je hoden povšimnutí, neboť to je pořádek, shodně zachovávaný v celém Písmu a výslovně vyjádřený v 1. Korintským 15,46: „*Však ne nejprve duchovní, ale tělesné, potom duchovní.*“ Nejprve to, co je pouze z člověka a upadá; jako druhé to, co je cele z Boha a zůstává. Proto ta další slova: „*Ruší první, aby druhé ustanovil.*“ (Židům 10,9)

Věk před potopou byl především věkem bezzákonnosti. Smrt vládla „*od Adama až do Mojžíše*“ (Řím. 5,14), neboť hřích se rozmnožoval, a přece tu nebylo přestoupení, neboť tu nebyl zákon, který bylo možné přestoupit. Ale nejen to, na zemi nebyla také žádná božsky ustanovená autorita. Nikdo nebyl až dosud zmocněn, aby jako reprezentant Boha držel meč spravedlnosti proti svým druhům. To bylo zavedeno, až když byly ustaveny poměry po potopě (viz 1. Mojžíšovu 9,1-6). Za těchto časných podmínek byl každý člověk zjevně zákonem sám sobě, a tato tendence dosáhla vrcholu v Lámechovi.

Ve spojení s tímto velmi originálním člověkem a silnou osobností jsou zaznamenány tři věci:

1. Porušil ustanovení o manželství, jak bylo nařízeno Bohem na začátku, kdy byli spolu spojeni jeden muž a jedna žena. Lámech byl zjevně první, kdo toto odložil a vzal si více žen. To, co Bůh zřídil, bylo pro něho ničím! Pravda, vzal si jen dvě. Od toho se vývoj ke stavu věcí u Šalomouna nebo Asvera může jevit jako velký sestup, ale byl to Lámech, jenž otevřel stavidla záplavy! Co ho vedlo k tomu, aby byl průkopníkem vstupu tohoto velkého zla na zem? Žádost těla.
2. Skrze ty dvě ženy měl pozoruhodnou rodinu. Druhá charakteristika se ukázala v jeho dětech a žádost těla se proměnila v žádost očí. Jeden syn se stal průkopníkem v obchodu, neboť ti, kdo bydleli ve stanech a měli dobytek, byli nomádskými lidmi, kteří se neusazovali jako obdělávatelé půdy, ale putovali se svými zvířaty a stali se lidmi obchodu a dopravy. Jiný syn se stal velkým průkopníkem umění a věd. Byl „*otcem*

všech hrajičích na harfu a nástroje hudebné“, a tak pěstoval intelektuální a estetickou stránku života. Třetí byl pionýrem v řemeslech. V jeho rodině byli „řemeslníci všelikeho díla od mědi a od železa“. Jméno sestry je také zaznamenáno. Význam jména Noéma se zdá být „radost“. Ta, zjevně věrná svému jménu, ukazovala milou stránku světského života a stala se vůdcem ve světské radosti. „Žádost očí“ je výraz zahrnující nejen žádost vidění tělesnými očima, ale také očima mysli. Zahrnuje všechn ten nenasytný a nepokojný duch hledání, který vyznačuje člověka, vzdáleného od svého pravého zdroje poznání – od Boha. Dnes lidé více než kdy dříve horečně provádějí své výzkumy a uvádějí do svého zorného pole množství nových objevů a myšlenek; a přece je to případ těch, „které vždycky se učí, ale nikdy ku poznání pravdy přijíti nemohou“ (2. Tim. 3,7). V Lámechovi a jeho rodině vidíme vynořovat se ze země jako stružkou tekoucí potok to, co je nyní prudkou řekou.

3. Lámech byl nejen pionýrem ve zkaženosti jako první polygamista, ale byl také vůdcem v násilí. Byl to hrozný sobec, a jasně tu vystupuje pýcha života. To, co je v 1. Mojžíšově 4,23-24, se možná v našem překladu jeví normálnímu čtenáři jako nepřiliš jasně. Jiné překlady to však podávají takto: „*Neboť jsem zabil muže za svou modřinu, chlapce za svůj šrám.*“ (ČSP) Z toho by vyplývalo, že nějaký nešťastný muž způsobil Lámechovi nějaké tělesné zranění, a ten se za to na něm pomstil tím, že ho zabil. Generace předtím tu bylo Kainovo zlé vzplanutí, a to ho zjevně přivedlo pod odsouzení od lidí a Boží soud, takže po několik století byli lidé zjevně naplněni hrůzou a respektovali lidský život. Opět to byl Lámech, který prolomil toto omezení. A nejenže zabil toho mladého muže, ale poté, co učinil tento skutek, se vrátil ke svým ženám v duchu jásání a chlouby. Chlubil se tím skutkem, a aby svým ženám vnukl myšlenku na svou důležitost, učinil neuctivou zmínku o božské ochraně uvržené na Kaina, kvůli níž nebylo lidem dovoleno se ho dotknout (v. 15). Tvrdil, že jestliže pomsta za Kaina měla být sedminásobná, za něho má být sedmdesátisedminásobná, a tak se sám učinil jedenáctkrát důležitějším, než byl Kain – to byla vskutku pýcha života!

Co toto všechno je, ne-li elementy světa? „*Nebo všechno, co jest na světě, jako žádost těla, a žádost očí, a pýcha života, to není z Otce, ale jest ze světa.*“ (1. Jana 2,16) Na těchto třech věcech je založen celý systém světa. V našich dnech je vidíme velmi blízko jejich největšímu rozvětvení, ale v Lámechových dnech byly zcela jasně zjeveny.

F. B. Hole⁸

Levíta z Betléma Judova

V Knize soudců, kapitolách 17 a 18, máme obraz náboženské zkaženosti Izraele, když ještě vlastnil svá původní požehnání. Je to obraz, který neposkytuje jediné místo, kde by

---

⁸ Z: „Enoch: sedmý od Adama.“

srdce mohlo uprostřed zkázy odpočinout.

Kapitola 17 začíná Míchou, který měl „*chrám bohů, i udělal efod a terafim*“ (v. 5), a tak spojil falešné bohy s efodem, bezcennou částí židovského klanění, je-li oddělena od nejvyššího kněze, který jej nosil. V 7. verši jakýsi Levíta z Betléma Judova, mající jako takový spojení s domem Hospodinovým, ale bez jakéhokoli práva pokud šlo o kněžství, hledal místo, kde by byl pohostinu, a náhodou přišel k Míchovi. Mícha u sebe zdržel tohoto muže, který mu poskytl zdání náboženské poslušnosti, a řekl mu: „*Zůstaň u mne, a buď mi za otce a za kněze, a budu dávat deset stříbrných na každý rok, a dvoje roucho i stravu tvou.*“ (v. 10) Mícha takto pokročil: Ustanovil ve svém domě skutečného Levítu. Na oplátku ho podporoval a platil mu. To byla služba dle lidského určení, ustavená na stejných principech, jako je máme všude kolem sebe dnes. Nadto tento tělesný muž pokračoval ve svém zaslepení. Když dělal to, co bylo správné v jeho vlastních očích, Mícha si myslel, že si získá Boží přízeň: „*Řekl pak Mícha: Nyní vím, že mi dobře učiní Hospodin, protože mám tohoto Levítu za kněze.*“ (v. 13)

Pět mužů z pokolení Dan se na své cestě k vyhledání země pro své pokolení setkalo s Levítou v Míchově domě a zeptali se ho: „*Kdo tě sem přivedl? Co ty zde děláš? A co ty zde máš?*“ (kap. 18,3) Tyto otázky by bývaly měly otevřít oči toho Levítu. Jakou odpověď jim mohl dát? Přivedla ho tam jeho vlastní vůle, protože se sám snažil usadit; dělal to, co mu řekl Mícha; měl peníze, plat – právě ty mnohé charakteristiky veškeré služby, ustanovené lidmi, která může probíhat zcela bez Boha, protože závisí na lidech a koná se za plat.

„*I řekli jemu: Porad' se, prosíme, s Bohem, abychom věděli, zdaří-li se nám cesta naše, kterou jdeme.*“ (v. 5) Od takového muže hledají lidé nasměrování své cesty. Není divu, že dostali odpověď, kterou si přáli: „*Jděte v pokoji, Hospodin spravuje cestu vaši, po níž jdete.*“ (v. 6) Pod hrozbou, že nebude považován za náležitě ustanoveného služebníka, bylo nutné smísit Hospodinovo jméno s touto falešnou domyšlivostí, že je prorockým hlasem pro lid.

Později, když kolem procházelo ozbrojené pokolení Dan, bylo první věcí, kterou učinili, že odnesli Míchovy bohy a cele se zmocnili jeho kněze (verše 14-20). Postavili před něho oslňujícím způsobem povýšení, které obdrží: „*Což jest lépe tobě, knězem-li býti v domě jednoho člověka, či býti knězem pokolení a čeledi v Izraeli?*“ (v. 19) Dostal povolání k vlivnějšímu a lukrativnějšímu postavení. Pokud šlo o Boží vůli v té věci, ta nikdy nepřišla knězi na mysl. Jeho srdce „*se zradovalo*“, když byl odvolán na nové místo, a „*vzav efod a terafim a rytinu, šel v prostřed lidu toho*“ (v. 20) Vzal s sebou svoji modlu a právě s tím, kterého lidé nazvali „*svým knězem*“, dostala modloslužba v pokolení Dan oficiální charakter.

Henry Rossier⁹

---

⁹ Z: Meditations on the Book of Judges (upraveno)

Marie

O Marii, Mojžíšově sestře, je v Bibli zmínka vícekrát. V pěti věcech, které jsou o ní zaznamenány, je pro nás obsaženo dobré naučení.

Mojžíšova pěstounka

V 2. Mojžíšově knize 2, máme zmínku o době velké radosti v domě Amrama a Jochebed. Už měli dvě děti (Arona a Marii), ale nyní se narodilo třetí dítě. A přece to byla velmi nesnadná doba a radost se pravděpodobně mísila s velkým trápením. Podle Faraonova příkazu měl být Mojžíš zabit při narození. Avšak Amram a Jochebed byli velmi zbožní lidé. Milovali Boha a žili vírou. Bůh odměnil jejich víru tím, že jim dal toto dítě, a tak vírou našli způsob, jak ho zachránit. Malý chlapec byl vložen do archy (košíku) z papyru, vymazané asfaltem a smůlou. Pak byl položen do Nilu a ukryt u jeho břehu. Marii, starší Mojžíšově sestře, bylo uloženo, aby nad svým bratrem bděla a pozorovala, co se stane. 2. Mojžíšova 2,1-10 ukazuje, že to dělala s velkou pečlivostí.

Použití je zřejmé. Je tu před námi rozsáhlé pole i pro mladé sestry. Některé se snad ptají: Co já mohu dělat pro Pána? Marie je pro nás povzbuzením a výzvou, abychom dávali pozor a starali se o ty, kteří jsou slabí a snad potřebují podporu a lásku. Potřeby našich dnů jsou mnohé a rozmanité. Můžeme myslet na duchovní potřeby, ale můžeme také myslet na potřeby v přirozených věcech. Možná, že Pán chce, abychom pomáhali druhým. Nejsou v tvém místním shromáždění nějakí staří lidé, kteří by byli více než šťastní, kdyby jim někdo podal pomocnou ruku? Neznáš nějakou misionářskou rodinu, která potřebuje praktickou pomoc? V mnoha případech nepotřebujeme duchovní dar k tomu, abychom prokázali praktickou pomoc. Pouze potřebujeme otevřené oči a ochotné srdce. Kéž bychom jen měli mezi sebou více takových, kteří by se podobali Marii!

Na vedoucím místě v chválení a děkování

V době 15. kapitoly 2. Mojžíšovy knihy už uplynulo mnoho let od doby, kdy Marie dohlížela na svého malého bratra Mojžíše. Staly se významné události a skončila dlouhá doba otroctví v Egyptě. Boží lid opustil tento „*dům služby*“ (2. M. 13,3), když byli osvobozeni přejitím Rudého moře. Marie jako žena dospěla a se zbytkem lidu stála na bezpečné straně moře. Všichni zakusili velkou Boží moc ve spasení. Přešli moře suchýma nohama, zatím co nepřítel se utopil. Bylo to vskutku velké spasení a opravdu čas ke zpívání obdivuhodné písně chvály a děkování, která je zaznamenána v této kapitole.

2. Mojžíšova 15,1 nám říká, že Mojžíš a děti Izraele zpívali tuto píseň Hospodinu. V 20. verši čteme, že „*vzala Marie prorokyně, sestra Aronova, buben v ruku svou, a vyšly za ní všechny ženy s bubny a s pišťalami*“. Marie povzbudila ženy, aby Pánu zpívaly písně chvály. Opět tu je pro nás všechny velkým vzorem, pro bratry i sestry. Koloským 3,16 nám říká,

že se máme vespolek učit a napomínat „*žalmy a zpěvy a písničkami duchovními, s milostí zpívající v srdci svém Pánu*“. Je tu dobrý důvod pro to, abychom zpívali našemu Pánu a chválili Ho, abychom Mu děkovali a klaněli se Mu. Naše spasení je dokonce větší než spasení izraelského lidu. Nadto jsme nejen byli spaseni, ale je nám požehnáno každým duchovním požehnáním v nebeských místech. Jaké požehnání to je, když tu jsou takoví jako Marie za staré doby, kteří motivují druhé, aby zpívali našemu Pánu.

Marie měla vděčné srdce. Negen to, ale ona vyjadřovala svou vděčnost, když zpívala a chválila. To je opět dobrý příklad. Jedna věc je být vděčný, druhá věc je vyjadřovat svou vděčnost. To se vztahuje nejen na to, když se shromáždíme, ale i na náš život obecně. David řekl: „*Dobrořečiti budu Hospodinu každého času, vždycky chvála jeho v ústech mých.*“ (Žalm 34,2) Pán čeká na to, že Ho budeme chválit a ctít. Možná, že chce užít tebe, abys povzbudil ostatní, abyste začali Jemu zpívat a oslavovat Ho.

Prorokyně

2. Mojžíšova 15,20 nám také říká, že Marie byla prorokyně. Je první, o níž se v Bibli mluví. Prorok je někdo, kdo mluví za druhého. Ve většině případů je to Bůh, kdo užívá proroka, aby předal poselství Svému lidu, ale v některých případech prorok také mluví k Bohu za druhé (viz první a druhý případ, kdy se toto slovo nachází v Bibli v 1. Mojžíšově 20,7 a ve 2. Mojžíšově 7,1). Obě funkce proroka jsou úzce spojeny v Samuelovi. Bůh ho užil, aby mluvil k Izraeli a zároveň se Samuel přimlouval za svůj lid (1. Sam. 7,2-9). Nevíme přesně, co Marie dělala jako prorokyně, ale Bůh ji mohl použít. Může použít také tebe a mne? Jsme schopni být Božími mluvčími pro druhé? Jsme připraveni modlit se a přimlouvat za své bratry, své děti atd.?

Prorokování je také široké pole pro činnost. Pavel nám říká, abychom „*si žádali duchovních věcí, nejvíce však, abychom prorokovali*“ (1. Kor. 14,1). V kontextu našich shromáždění to má jasný význam a vztahuje se to jen na bratry, protože ženy mají ve shromážděních mlčet: „*Ženy vaše v shromážděních ať mlčí.*“ (1. Kor. 14,34) Z tohoto pravidla není výjimky. V určitém soukromém prostředí však mohou být příležitosti pro sestry, aby promluvily prorocké slovo. Zvažme čtyři panny, dcery Filipa evangelisty, které všechny prorokovaly (Skutky 21,9). Matky mohou být prorokyněmi svým dětem. Měly by je učit modlit se, číst Bibli a důvěřovat Bohu. Všeobecněji vzato může být mnoho způsobů, jimiž sestry mohou následovat příkladů, daných zbožnými ženami staré doby (viz např. 1. Petra 3,5-6), a tím být samy příklady ctností, které by měly vyznačovat nás všechny.

Kritizování Mojžíše

Když přicházíme k 4. Mojžíšově 12, přešlo už více let. Zatím co je Bůh vedl mnoha neznalými zkušenostmi a oni byli bezpochyby také pomocí jeden druhému, náhle vyvstala situace, která vedla k vážné hádce mezi Marií a Aronem na jedné straně a Mojžíšem na druhé, následované smutnou roztržkou v jejich vztahu. Mojžíš pojal ženu, která nebyla

z izraelského národa (4. M. 12,1). Jistě to nebylo k Božímu zalíbení, ale z Boží strany ne nacházíme žádnou výtku Mojžíšovi. Místo toho čteme, že Marie a Aron mluvili proti svému bratrovi. To, že je zmíněno jméno Marie, naznačuje, že ona měla hlavní slovo v kritizování Mojžíše. Slova Marie a Arona v 2. verši také ukazují, že v pozadí jejich výtky bylo něco více, než jen skutečnost, že Mojžíš si vzal tu ženu za manželku. Byla to závist? Bylo pro ně těžké pomyšlení, že Bůh vyvolil Mojžíše, aby byl vůdcem?

Buď jak buď, Bůh musel vážně pokárat Marii a Arona a zasáhl přísným soudem. Marie se stala malomocnou. Jen na přímluvu svého mírného bratra Mojžíše byla po sedmi dnech uzdravena.

Vždy jsme příkladem pro druhé – ať dobrým nebo zlým. V tomto případě je jasné, že Marie pro nás není dobrým příkladem, ale varováním.

Kritizovat druhé, zvláště ty, které Bůh vyvolil za duchovní vůdce a kteří pro Něho pracují, je velká léčka. Je to nebezpečí pro nás všechny, bratry i sestry, starší i mladší, ačkoli to snad je zvláštní nebezpečí pro ženy (viz 1. Tim. 5,13). Možná, že nemluvíme proti druhým otevřeně nebo veřejně, ale přece to děláme v soukromí nebo dokonce jen ve svých srdcích a myšlenkách. Není tomu tak často proto, že je v nás nějaký kořen hořkosti, závist nebo žárlivost? Jen Pán sám nám může pomoci zbavit se těchto pocitů kritiky a protivení se hned ve chvíli, když vznikají.

Žijeme v době, kdy tento duch protivení se je pěstován a vyzdvihován. Příklad Marie je vskutku pro nás všechny vážným napomenutím.

Vůdce mezi Božím lidem

O hříchu Marie je zmínka ještě jednou v 5. Mojžíšově knize 24,9, kde čteme: „*Pomni na ty věci, které učinil Hospodin Bůh tvůj Marii na cestě, když jste vyšli z Egypta.*“ Ale to není Boží konečné slovo, týkající se Marie. O mnoho desetiletí později se o ní opět zmiňuje. Bůh nechce, abychom si o ní zachovali negativní mínění. Poslední dojem, který získáváme o Marii v Bibli, je jako ten první, velmi pozitivní. V něm Bůh Marii poctil. Byla to milost, která ji napravila, když si uvědomila, že chybila. Boží milost vždy přikrývá hřích, když ho vyznáme.

V Micheášovi 6,4 mluví Bůh ústy Svého služebníka: „*Ježto jsem tě vyvedl ze země Egyptské, a z domu služebníků vykoupil jsem tě, a poslal jsem před tváří tvou Mojžíše, Arona a Marii.*“ Marie je zde zmíněna se svými dvěma bratry jako jsoucí v čele lidu na poušti. Všichni víme, co je vůdce, a všichni víme, že dobrý vůdce dává dobrý příklad. Je příkladem pro stádo (1. Petra 5,3). Nikdy nechce být nad ovce, ale chce mezi nimi pracovat (1. Tes. 5,12). Vůdce si sám položí alespoň dvě otázky: Kam vedu druhé? A: Jak je vedu? Marie byla takový člověk a Bůh ji mohl užít pro Své cíle.

Stále je tu potřeba pravých vůdců mezi Božím lidem. Vůdci, o nichž je zmínka v Novém zákoně, jsou muži. Být vůdcem veřejným způsobem není podle Božího pořádku role pro ženy. Nicméně je více okruhů, v nichž sestry mohou ostatní vést. Rodinné prostředí je

jeden příklad.

Závěr

Boží životopisy jsou vždy přesné. Nezatajují slabosti, selhání nebo pády v životech Jeho dětí a jsou zaznamenány pro naše naučení. Bůh současně rád ukazuje všechny pozitivní charakteristiky, z nichž se můžeme a máme učit. Tento krátký pohled na Marii, která žila mnoho století před námi, je napsán k našemu naučení. Je to výzva pro všechny, kdo si to chtejí vzít k srdci. Byla to milost, která z jejího života učinila pro nás živé poučení.

E. A. Bremicker

Starý prorok v Bethel

(1. Královská 13,1-32; 2. Královská 23,17-18)

Události, zaznamenané v 1. Královské 13, se udály v době, kdy izraelský národ upadl do odpadlictví. Z tohoto důvodu mají zvláštní význam a varování pro věřící, jejichž úděl, tak jak to je v přítomné době, padl doprostřed zkaženého křesťanstva, které se rychle pohybuje k velkému odpadnutí.

Rozvinutý příběh se týká hlavně tří osob – krále Jeroboáma, „*muže Božího z Judstva*“ a „*starého proroka v Bethel*“.

Jeroboám obdržel skrze proroka Achiáše jasné slovo od Boha, že má vládnout nad deseti pokoleními Izraele, a bylo mu řečeno, že bude-li poslouchat Boží přikázání, chodit v Božích cestách a dodržovat Hospodinova ustanovení a soudy, Bůh bude s ním a vzdělá jeho dům. Žel, že když Jeroboám přišel na trůn, pak místo aby závisel na Bohu a Jeho slovu, snažil se ustavit své království svými vlastními prostředky. Protože neměl víru v Boha, obrátil se k přirozenému rozumu a lidským intrikám, aby udržel vyznávající Boží lid při sobě. Když tak jednal, zpečetil osud svého království tím, že udělal dvě zlatá telata a lidu řekl: „*Aj, teď bohové tvoji, ó Izraeli, kteří tě vyvedli ze země Egyptské.*“ (1. Král. 12,28) Jedno tele postavil v Bethel a druhé v Dan. Vážným výsledkem bylo, že se lid stal citem těchto falešných bohů, „*obětuje telatům*“ (v. 32), a tak byl veden k odpadnutí. Bethel, kde Jákob kdysi postavil sloup jako svědectví o Božím bezpodmínečném zaslíbení poženání Jákobovu semeni a o Boží neproměnné věrnosti Svému slovu, se stává svědectvím o hříchu a odpadnutí člověka. Skrze vůdce lidu se nepříteli podařilo podkopat důvěru lidu v Boha, a tak ho od Něho oddělit.

Bůh však vzbudil svědka proti tomuto strašnému zlu. Poslal muže Božího z Judstva do Bethel, aby odsoudil Jeroboámovu špatnost. „*Slovem Hospodinovým*“ obdržel tento muž světlo ohledně zla v Bethel. Naučil se, že toto zlo je Bohu tak odporné, že se rychle blíží den, kdy Bůh s ním bude jednat v soudu (1. Král. 13,1.2). Měl příkaz znamením a slovy svědčit proti tomu zlu (v. 3). Byl zvláště varován před tím, aby neoslabil své svědectví spolčováním se s tím zlem. Měl vydat své svědectví, dát své znamení, a potom odejít.

V žádném případě neměl v Bethel jíst chléb ani pít vodu, ani se neměl vracet po stejné cestě, po které přišel (v. 9). Neměl mít společenství s falešným postavením těch, kteří sice vyznávali, že jsou Boží lid, ale chodili v neposlušnosti k Hospodinovu slovu.

Boží muž vydává s velkou věrností své poselství a dává znamení, které se stane. Rozzuřený král přikazuje svým služebníkům, aby se chopili Božího muže, jenž mlčí před hrozbami a jedná v přímluvné milosti, když Bůh zasáhne toho, od něhož hrozba přichází. Nakonec je odmítavý ke králově nabídce odměny a v poslušnosti vůči Hospodinovu slovu se pevně vzpírá jíst a pít v Bethel (verše 1-10).

Na všech těchto cestách muž Boží věrně vykonává své poslání, a přece v duchu milosti, když pevně odmítá být zatažen do spojení se zlem.

Když přejdeme ke druhé části tohoto poučného příběhu, shledáme, že věrnost Hospodinovu slovu je vystavena další a ještě tvrdší zkoušce. Tato část příběhu je uvedena významnými slovy: „*Prorok pak jeden starý bydlil v Bethel.*“ (v. 11) Právě na místě zla, kam byl muž Boží poslán, aby svědčil, a s kterým, jak Hospodin řekl, nemá mít žádné spojení jedením ani pitím – na tomto místě našel své bydliště jeden bratr prorok. Byl to skutečně prorok a věděl o zlu, ale když přebýval ve zlém spojení, nejenže byl neschopný proti němu svědčit, ale ve skutečnosti na ně vkládal své schválení. A skrze tohoto „bratra“ a „proroka“ je poslušnost muže Božího vystavena zkoušce. Je to tvrdá zkouška, neboť nejenže se tento starý muž mohl vykazovat tím, že je bratr a že je prorok, ale mohl se vykazovat zkušenostmi stáří. Kromě toho ukazuje unavenému a hladovému bratrovi velmi milou pohostinnost. „*Pojď se mnou domů, a pojíš chleba.*“ (v. 15) Nadto nade vše tvrdí, že mu anděl dal „*slovo Hospodinovo*“, aby přivedl muže Božího zpět do svého domu.

Odmítnout takové pozvání by se jevilo jako nevážení si bratra proroka. Také by to vypadalo jako opovrhování stáří a jako lhostejnost k bratrské přívětivosti, která byla tak připravená ukázat pohostinnost. Nade vše pak by se to jevilo jako nedbání na přímé Hospodinovo slovo skrze anděla. A přece tento příběh jasně ukazuje, že za všemi těmito navenek krásnými důvody, jimiž může argumentovat přirozenost, to bylo úsilí nepřítel, aby podkopal slovo Hospodina tím, že zatáhl muže Božího do špatného spojení.

Jak jedná muž Boží v tomto silném a rafinovaném pokušení? Žel, že zjevně pod záminkou úcty ke stáří, odpovědi na bratrskou přívětivost, společenství se spoluslužebníkem a vyznávané poslušnosti vůči Hospodinovu slovu, ačkoli toto sdělení starého proroka jasně rušilo první směrnice od Boha a protirečilo jim, si dovolil nechat se zatáhnout do chybného spojení tím, že je neposlechl. Žel, že starý prorok se mohl stát podvodníkem a svést muže Božího od věrnosti a poslušnosti.

Je snadné vidět, jak vážná byla tato neposlušnost Božího slova. Předně tím, že se obrátil, aby jedl a pil se starým prorokem v Bethel, muž Boží vložil své schválení na spojení, které Boží slovo zavrhl. Za druhé schválil nevěrnost starého proroka, když žil v takovém spojení. Za třetí zrušil své vlastní svědectví tím, že dal podporu právě tomu zlu, proti kterému byl poslán, aby svědčil.

Můžeme se ptát, co mělo zachovat toho muže Božího od upadnutí do této léčky? Jeho vlastní slova dávají odpověď, neboť vyznává: „*Nebo tak mi přikázal slovem svým Hospodin, řka: Nebudeš jísti chleba, ani píti vody, aniž se navrátíš tou cestou, kterou jsi přišel.*“ (v. 9) Je tedy zjevné, že jeho bezpečím proti každé snaze přivést jej do chybného spojení byla neústupná poslušnost Božího slova. Ve vztahu k tomuto výjevu kdosi pravdivě řekl: „Kdykoli nám Bůh oznámil Svoji vůli, nemáme dovolovat žádnému pozdějšímu vlivu, aby ji zpochybňoval, ani tehdy ne, když snad na sebe bere formu Božího slova. ... V každém případě je naším úkolem poslechnout to, co On řekl.“¹⁰

Jestliže mu Boží slovo přes skutečnost, že tam bydlel bratr prorok, uložilo, aby v Bethel nejedl ani nepil, měl se snad muž Boží obrátit a jíst a pít, protože v Bethel byl bratr prorok? Kdyby jen jeho oko bylo prosté, nebyl by rozeznal, proč mu Boží slovo tak striktně zakázalo spojit se se starým prorokem? Proč tedy, že když Bůh hrozil pomstou zlu v Bethel, musel poslat proroka z Judstva, ačkoli tam v Bethel už byl prorok? Neříká nám toto jednání, že starý prorok v Bethel nebyl sám oddělen od zla, a proto nebyl nádobou vhodnou a schopnou pro užití svým Mistrem?

Protože byl ve špatném postavení, starý prorok byl ochoten jít daleko, aby získal Božího muže ke schvalování své nevěrnosti tím, že se s ním spojí. Žel, že Boží muž upadl do léčky a zničil své vlastní svědectví spojením s jedním, jenž připouštěl, že jde o zlo, a přece se s ním snášel.

Tak bylo pravdivě řečeno o tomto Božím muži: „Je odolný proti pokušení, když je představováno ve formě zla, a padá, když je pokoušen zdánlivě dobrou věcí. Hlas bratra, jeho postavení a pověst jsou ctěny více než Boží slovo. Je neposlušný Boha a dává schválení lži v tom druhém. ... Triumfuje nad protivěním se světa venku, a je sveden nevěrností bratra uvnitř.“¹¹ Tím, že odmítl jíst a pít s králem, se postavil na Boží stranu proti zlu; tím, že se vrátil, aby jedl a pil se starým prorokem, se postavil na jeho stranu, když se s ním spojil.

Poslední část příběhu (verše 20-32) jasně ukazuje, že Bůh není lhostejný k nevěrnosti starého proroka ani k selhání Božího muže. V cestách Boží vlády přicházejí oba pod Jeho trestání.

Starý prorok je spravedlivě potrestán, protože ho Bůh povolává, aby ukázal svůj vlastní úskok, a vynáší soud nad mužem Božím. Pokud jde o muže Božího, musí se naučit, že jestliže považuje slovo svého bratra za něco více, než je Boží slovo, pak právě ten, jímž byl přiveden do neposlušnosti, bude nástrojem v Boží ruce, aby ukázal jeho hříchy.

Přísnost soudu, který zachvacuje muže Božího, jasně ukazuje, jak hluboce Bůh pociťoval jeho neposlušnost. Hospodin dal tomuto muži Božímu velké světlo ohledně zla v Bethel a o své ošklivosti vůči němu, a o soudu, který na ně přijde. Dostalo se mu velké cti, když

---

¹⁰ J. N. Darby, *Synopsis of the Books of the Bible*, svazek 1, str. 386 (1. Král. 13)

¹¹ *The Present Testimony* (1850), svazek 2, str. 29

byl užít jako svědek proti zlu. Bůh ho jasně varoval proti tomu, aby byl zatažen do chybného spojení. Přes světlo a výsadu a varování si dovolil být zatažen do špatného spojení. Výsledek byl, že přes všechnu dřívější věrnost a smělost je jeho kariéra jako Božího svědka na zemi uzavřena. Není to malá věc, nedbat Božího slova a hřešit proti světlu.

Nicméně nám je dovoleno vidět, že jestliže Bůh ve Svě svatosti musí Svůj lid provést kázni kvůli jeho selhání a nevěrnosti, přece není nespravedlivý, aby zapomněl na jakékoli dílo nebo práci lásky, které byly prokázány Jeho jménu. Tak se stane, že 350 let po těchto událostech, když Joziáš vykoná slovo Pána skrze muže Božího a spálí kosti falešných proroků, ušetří hrob muže Božího, který přišel z Judstva, a starého proroka z Bethel. Pro svou nevěrnost snad přijde Boží lid pod Jeho trestání, ale pro Boží věrnost nebude sdílet soud, který zachvátí svět (2. Královská 23,15-18).

Budeme-li hledat, jak použít naučení tohoto pozoruhodného příběhu, učiníme dobře, když si připomeneme tři velké skutečnosti. Předně: Ve dnech, v nichž žijeme, došlo skrze Boží milost ke znovuobjevení velkých pravd týkajících se Krista a církve, jak jsou zjeveny v Božím slovu. Za druhé: Ve světle znovuobjevení pravdy se otevřely oči mnohých, aby viděli, jak daleko křesťanstvo odešlo od pravdy. Tak jako muž z Judstva vidíme, že tak jako v Izraeli, tak i v křesťanstvu vede zkažený stav vyznávajícího množství k odpadnutí a k soudu. Za třetí: Když naše oči byly otevřeny, abychom viděli odklon od pravdy, také jsme byli osvíceni, pokud jde o Boží myšlenky pro jednotlivého věřícího ve vztahu ke zkáze křesťanstva. Naučili jsme se, že známost pravdy na jedné straně a zkaženost křesťanstva na druhé straně vyžadují naprosté oddělení od toho, co je popřením pravdy a přichází pod Boží soud.

Křesťanstvo se zorganizovalo do mnoha systémů a denominací, které tvoří náboženství, ustavené na zemi, mající lidský řád kněží mezi lidmi a Bohem – náboženství, hodící se pro člověka v těle. Takovým náboženstvím bylo židovství, a takovým se stalo křesťanstvo. Bůh tento systém nazývá „*tábor /stany/*“, a věřící jsou vyzváni, aby z něho „*vyšli k němu ven z tábora, nesouce jeho pohanění*“ (Židům 13,13).

Nadto čteme: „*Odstup od nepravosti každý, kdo vyzývá jméno Kristovo.*“ A dále se máme „*očistit*“ od nádob k necti a „*utíkat mladických žádostí*“ (2. Tim. 2,19-22).

Tak Boží slovo velmi jasně ukazuje, že v den zkázy je oddělení, ke kterému jsme vyzýváni, jak církevní, tak i osobní. Žel, může tu být jedno bez druhého. Můžeme se opravdu oddělit od církevního zla, a přece chybovat v osobní svatosti. Může tu být osobní oddělení, tak jako v církvi v Sardis, ve které bylo několik jmen, která neposkvrnila své šaty, ale nebylo tu oddělení od neživého a odsouzeného církevního systému. Pravé oddělení ke Kristu spojuje obojí. A tak jako ve dnech muže Božího z Judstva, tak i v našich dnech bude síla našeho svědectví odpovídat skutečnosti našeho oddělení.

Když tomu tak bude, pak ti, kteří vyšli z tábora ke Kristu, shledají, tak jako muž Boží z Judstva, že všechny snahy nepřítelů budou zaměřeny na zmaření jejich svědectví tím, aby byli znovu zataženi do spojení, která jsou Božím slovem odsouzena. Aby ďábel dosáhl

svého cíle, používá stejné nástroje, jimiž se snažil způsobit pád muže Božího. Předně se bude snažit zaplést nás do chybných spojení nějakými světskými výhodami, které to spojení snad nabízí, jako se snažil lákat muže Božího do neposlušnosti vůči Božímu slovu královskými odměnami. Za druhé, když se mu nepodaří odvrátit nás touto léčkou, bude se snažit udělat to mnohem Istivější léčkou pomocí spolukřesťana v chybném postavení.

Mnozí, jako muž Boží v oné staré době, snad rozhodně zavrhnou tu první léčku, ale padnou do druhé. Snad vidíme, že spojení je Božím slovem odsouzeno a že kdyby v něm nebyli žádní křesťané, že s ním nemáme nic mít. Je-li tomu tak, jistě se můžeme ptát: Je to správné, abychom se vraceli do chybného spojení pod záminkou, že tam jsou křesťané? Jestliže nás Bůh volá ven z tábora, přestože v táboře někteří zůstávají, může být správné vracet se do tábora, proto, že oni tam jsou?

Nicméně volání, abychom se vrátili zpátky, často přichází s velikou silou a pod mnoha navenek krásnými záminkami. Bratrská láska, stará přátelství a touha pomoci lidu Pána a posilnit věci, které zbývají, to vše může být užito jako důvody pro to, abychom se vrátili do spojení, Božím slovem odsouzených. Nadto máme v sobě tělo, a někdy může volání, abychom se vrátili, lichotit marnosti a vlastní důležitosti přirozeného srdce. Nemůžeme ani zavírat své oči před skutečností, že bratr, který se snaží přitáhnout nás zpět, má v sobě také tělo, a tak jako tomu bylo se starým prorokem v Bethel, se může snažit přivést nás do chybného spojení s nízkou pohnutkou, kdy se snaží sám sebe ospravedlnit v tom chybném postavení.

Skutečnost, že jsme opustili spojení odsuzovaná Božím slovem, je sama v sobě svědectvím proti nim. Vrátit se znamená anulovat své svědectví a v principu opět stavět věci, které jsme zbořili.

Nadto se můžeme dobře ptát: Pomůže skutečně bratr tím, že se vrátí do chybného spojení, křesťanům v tom špatném postavení? Vysvobodí je takový svým jednáním od chybného spojení? Je zjevné, že muž Boží jedením a pitím v Bethel v neposlušnosti vůči Božímu slovu starému prorokovi ani nepomohl, ani ho nevysvobodil z jeho chybného postavení.

Kromě toho, když se vracíme do chybných spojení, nejsme jen v nebezpečí, že zničíme své svědectví proti zlu, ale také, že jako muž Boží z Judstva ukončíme svůj běh jako svědků o pravdě?

Jen když chodíme v ustavičné poslušnosti Božího slova, unikneme léčkám nepříteli přivést nás zpět do chybného postavení. Snažme se tedy, aby Slovo mělo nad naší duší absolutní autoritu, a buďme spokojeni, že jdeme po cestě vně se vši její skrytostí, spokojeni, jestliže Pán o nás může říci: „*Máš malou sílu, a zachoval jsi mé slovo, a nezapřel jsi mé jméno.*“ (Zjevení 3,8)

Hamilton Smith

Otoniel, první soudce

V Otonielovi nacházíme jedno z jasných světel knihy Soudců. Jeho jméno znamená „Boží lev“ nebo „Boží síla“. Ale ať vezmeme kterýkoli význam, vidíme, že znamená, že v tomto muži byla síla a moc. Když zkoumáme jeho život, význam jména je bohatě potvrzen.

Otoniel patřil ke královskému pokolení Juda, k pokolení, z něhož vyšel Pán Ježíš Kristus. Zde byl muž, který byl připraven bojovat a přemáhat nepřítele. Byl připraven bojovat, aby pro sebe získal manželku, která byla ovládána Božím Duchem, a byl Bohem užit, aby získal velké věci pro Boha a pro Jeho lid. Tyto rysy byly vidět v dokonalosti v tom velkém „Lvu z pokolení Juda“ (Zj. 5,5), našem Pánu Ježíši Kristu. Ten přemohl toho velkého nepřítele Božího lidu. „Miloval církev a vydal sebe samého za ni“ (Ef. 5,25); miloval ji tak, aby ji zajistil pro Sebe samého a měl ji pro radost Svého srdce. I on byl ovládán Božím Duchem; ne že by tu byla nějaká možnost, že by se nějakým způsobem vzepřel proti Bohu nebo že by potřeboval být řízen Duchem, ale v Evangeliích nacházíme, že každý krok Jeho cesty byl v moci Ducha. A také se v této moci sám obětoval Bohu bez poskvrny na kříži Golgoty (Židům 9,14).

Otonielův život můžeme rozdělit na dvě části: výzvu, která k němu přišla, a pověření, které mu bylo dáno. Přišel z královského pokolení, z pokolení obdařeného přízní. Bylo to dobré postavení, ale nejenže byl v dobrém postavení, ale ve svém životě vyjadřoval to, že je skutečný muž Boží. Juda bylo pokolení, jež mělo vládnout, a to nacházíme v Jákovově požehnání pokolením v 1. Mojžíšově 49,10: „*Nebude odjata berla /žezlo/ od Judy.*“ Zde byl jeden, ve kterém byl tento duch, zde byl jeden, který řekl: „Jsem připraven bojovat, abych zajistil toto území, které nám náleží.“

Výzva

V knize Soudců 1,9-15 dal Kálef výzvu a také dal nádherný slib: Dá svou dceru za ženu tomu, kdo dobude Kariatsefer. Otoniel odpověděl na tu výzvu a bojoval proti tomuto městu. Jméno města znamená „město knihy“. Můžeme si myslet, že to představuje všechny nahromaděnou moudrost a znalosti, které člověk získal přes všechny věky své kultury, všechny věci, kterými se chlubí, všechny věci, které se nahromadily v protivení se Bohu (knihovny toho jsou dnes plné). V takových věcech není nic, co by pomáhalo duši nebo vedlo někoho k Bohu. Vskutku, to vše by nás odvedlo od Boha, a je nám připomenuto, že „*svět nepoznal skrze moudrost Boha*“ (1. Kor. 1,21; viz též 2,8). Golgota, místo lebky, ukazuje základní rysy lidské prázdné známosti: nemá oči, aby viděla Boha, nemá uši, aby slyšela něco o Bohu, nemá jazyk, aby mluvila o Bohu, nic v mysli pro Boha – lebka, prázdná věc, znázorňující nahromaděnou lidskou moudrost.

To byl druh věcí, který Otoniel přemohl. Bylo tam jistě to, co pro něho mělo být požehnaním, ale to bylo druhotnou věcí: první věcí bylo dobytí území, které náleželo Bohu a Jeho lidu.

Je to velká věc, když jsou lidé připraveni odvrátit se od lidských znalostí se všemi jimi vychvalovanými výšinami a přijmout Boží vůli a Boží vedení a hledat Jeho požehnání.

Otoniel neměl být přemožen lidskou vychvalovanou znalostí, ať už byla jakkoli veliká. Zvítězil, a ve vítězství obdržel obdivuhodné požehnání. Je to nádherná věc, mít dobrou ženu, ženu s duchovními přáními. A tu Otoniel našel, ženu, která si horlivě přála požehnání. Prosila Otoniele, aby žádal od jejího otce požehnání. Potom vidíme, že Otoniel byl asi trochu pomalý ve své touze těšit se z požehnání země, poněvadž ona šla k svému otci a vyprosila si to požehnání sama.

Pověření

Když přešla generace Jozue, „*povstal jiný věk po nich, kteří neznali Hospodina, ani skutků, které učinil Izraelovi*“ (2,10).

Když byly děti Izraele vydány v ruce svých nepřátel, cítili břemeno jejich vlády, které bylo na nich kvůli jejich nevěrnosti, a volali k Hospodinu. „*Volali pak synové Izraelští k Hospodinu, i vzbudil Hospodin vysvoboditele synům Izraelským, aby je vysvobodil, Otoniele, syna Cenezova, bratra Kálefova mladšího. Na němž byl duch Hospodinův, a soudil lid Izraelský. Když pak vytáhl k boji, dal Hospodin v ruce jeho ...*“ (3,9-10) Závěr je, že soudil Izrael po čtyřicet let, a dokud on soudil Izrael, bylo mezi nimi požehnání (v. 11). Zde je pověření, které přichází tak brzy poté, co byla přijata a vyřízena výzva. To je typ lidí, které Bůh touží použít, které Bůh se zalíbením užívá – muže, který se osvědčil v osobním konfliktu ve vztahu k Božím věcem, přemohitele. Toto je druh člověka, kterého Duch Boží chce použít pro požehnání mezi svatými.

Je dobré vidět, že děti Izraele pociťovaly to postavení, ale cítíme my skutečně svou duchovní slabost a chudobu v přítomné době? Zabýváme se jí skutečně před Bohem? Můžeme s důvěrou očekávat, jaký bude výsledek za několik let (jestliže Pán nepřijde)? My, kdo můžeme učit, činíme to skutečně věci starostlivosti před Bohem, aby přítomná generace byla náležitě a správně vyučována vzhledem k rokům, které jsou před námi (opět: jestliže Pán nepřijde)? Odpovědnost spočívá na těch, kteří jsou starší, aby zajistili, aby mladší generace byla správně vyučována vzhledem k pokračování svědectví skrze milost. Izrael velmi ostře cítil převažující stav, a volali k Hospodinu. Volejme k Pánu, aby vzbudil takové, kteří jsou schopni nám pomoci v naší současné slabosti, aby tu mohlo být požehnání, povzbuzení a potrava mezi Božími svatými v těchto posledních dnech před příchodem Pána.

Pán vždycky slyší opravdové volání o pomoc; nikoli sobecké volání nebo příležitostné žalostné vzdechy, ale skutečné volání, které se týká Božího lidu ve spojení s potřebou. A koho Bůh použil? Užil osvědčeného muže, muže, jenž byl spolehlivý. Vzbudil Otoniele, a Duch Hospodinův na něho sestoupil a Otoniel mocně bojoval, jako to dělal předtím u Kariatsefer. Nyní nikoli aby zajistil něco pro sebe, ale aby zajistil něco pro Boží lid, pro Boží zájmy. To teď nebyla osobní záležitost, byla to věc, týkající se Boha samého a Jeho

milovaného lidu. Byl připraven přijmout toto pověření, které mu bylo dáno; pověření být vysvoboditelem, kterého vzbudil Bůh.

Samozřejmě, že se na sebe nemáme dívat jako na osvoboditele nebo o sobě smýšlet něco jako o oficiálních osobách, které mají být svatými Božími uznávány. Spíše by každý z nás měl vítězit ve svém životě a opatrovat v síle Ducha něco pro požehnání lidu Božího, ať to je v uvažování Bible, ve službě ve shromážděních, v osobních kontaktech s věřícími, návštěvami nebo jiným způsobem, kterým můžeme pomoci v současně převažujícím stavu věcí.

Po dobu čtyřiceti let, kdy soudil Izrael, tu byla doba zjevné prosperity a požehnání. Naneštěstí víme, že neupevňovali to, co zajistili v době požehnání. Byla to zdánlivá síla, zjevila se jako slabost teprve po Otonielově smrti. Chvilé, které máme k dispozici, abychom upevnili to, co máme, jsou cenné chvíle. Nemůžeme přijít k Pánu pro sílu, když jsme mezi tím promrhali chvíle, kdy jsme se snad těšili něčemu z věcí, které nám Bůh dal. Je potřeba sbírat sílu k upevňování toho, co nám Bůh dal, tak abychom, když přijde doba tlaku a zkoušky, mohli stát. Otoniel byl věrný v osobní výzvě, byl věrný v pověření, které mu Bůh dal. Kéž my v našich dnech jsme také takoví, abychom vítězili ve svém životě jako jednotlivci, a byli připraveni pomoci, když jsme vedení Duchem Božím.

Konečně nalézáme přesně stejný příběh v knize Jozue (Joz. 15,15-19). Je to něco, co se jen vloudilo dvakrát? Ne! Spíše to znamená, že Otoniel ve dni požehnání, prosperity a síly, jak to ukazuje kniha Jozue, je vyobrazen jako odvážný muž víry a jako muž, který pracuje pro Boha. V knize Soudců, knize, která nám mluví o velké slabosti, velké nesnázi a velkém odklonu, je mravní naučení příběhu zřejmé: Ve dnech prosperity a ve dnech slabosti je všem otevřená stejná příležitost, aby byli Pánu věrní. Pán pomáhá těm, kteří jsou zcela oddáni Jeho zájmům a kteří přijímají výzvu, aby byli vítězi. Díky Bohu za ty, kteří vítězí pro Boha ve dnech prosperity; díky Bohu za ty, kteří vítězí ve dnech slabosti. Kéž by to byl náš podíl pro Jeho jméno.

Frank Wallace

Pekachia

„Léta padesátého Azariáše, krále Judského, kraloval Pekachia, syn Manahemův, nad Izraelem v Samaří dvě léta. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, neuchýliv se od hříchů Jeroboáma, syna Nebatova, který k hřešení přivedl Izraele.“

2. Královská 15,23-24

Ačkoli jsme nyní u sedmnáctého krále Izraele po rozdělení království, kdy všichni byli různým stupněm zlí, vidíme, že Bůh nezměnil Své standardy. Někdy jako lidské bytosti cítíme, že věk a dlouhé užívání mohou učinit dobrým a přijatelným to, co Bůh ve Svých očích považuje za zlé nebo nepřijatelné. Normy společnosti se mění, a s nimi dokonce i pravidla našeho právního systému. Ale Bůh se nemění. Ani nikdy nezmění Své standardy,

aby je přizpůsobil našim stále se měnícím myšlenkám. On je absolutně svatý a spravedlivý.

Pekachia činil to, co je zlé v Hospodinových očích. Neodvrátil se od Jeroboámových hříchů. Když Bůh těmito slovy předkládá Svě božské hodnocení, ukazuje, že očekával od králů Izraele, že se aktivně odvrátí od hříchů jejich předchůdce Jeroboáma. „*Přestaňte zle činiti, učte se dobře činiti.*“ (Izaiáš 1,16-17) To je božský princip a Bůh od nás očekává, že podle něho budeme jednat. Tak tomu je i v Novém zákoně. Každý z nás je volán k tomu, aby odstoupil od nepravosti, aby se očistil od nádob k necti našeho Pána (2. Tim. 2,19-21), jestliže chceme být nádobami ke cti, použitelnými Mistru, připravenými pro každý dobrý skutek. Neúčastnit se zlého není dost. Bůh vyžaduje ostré oddělení se od toho.

*Eugene P. Vedder, Jr.*¹²

Safan: nemalá ironie

Ve dnech krále Joziáše ve 2. Královské 22,3-14 nalézáme pro sebe v příběhu málo známého písaře jménem Safan několik praktických naučení.

Safan je nejen jméno muže, ale je to také hebrejské slovo pro malého živočicha. Toto slovo je různě překládáno jako „skalní jezevec“ (JND, NKJV, ESV, NET)¹³, „králík“ (KJV a Kralická bible)¹³, „daman“ (NIV, HCSB a ČSP)¹³ a „ježek“ (LXX)¹³. V Žalmu 104,18 je o safanovi řečeno, že bydlí ve skalách. Z tohoto důvodu je zmíněn v seznamu malých tvorů v Přísloví 30,24-28. Také se objevuje v seznamech nečistých zvířat v 3. Mojžíšově 11 a v 5. Mojžíšově 14 z důvodu toho, že přežvykuje, ale nemá rozdělená kopyta.

International Standard Bible Encyclopaedia, která je volně k dispozici u většiny aplikací smart-phone Bible a může se všeobecně užívat, konstatuje, že safan „je nyní všeobecně považován za syrského damana“. Encyklopedie pokračuje a tvrdí, že daman nepřežvykuje trus, ale že se to pouze tak zdá. Totéž tvrzení je podáváno v moderních podobných zdrojích, jako je Wikipedie.

Třetí Mojžíšova 11,5 říká, „*že ač přežívá, ale kopyta rozděleného nemá*“. To je potvrzeno v 5. Mojžíšově 14,7.

Výsledek informace dané encyklopediemi má tento dosah:

- Bible říká, že safan přežvykuje (trus);
- safan je daman;
- daman nepřežvykuje (trus);
- Bible proto není přesná.

---

¹² Z: „Israel’s Kings: Still Relevant Today.“

¹³ zkratky překladů Bible

Takto tu je nemalá ironie spojená s tímto malým stvořením. Člověk si ve svých domýšlivých tvrzeních myslí, že užil safana k důkazu, že Bible je vadný dokument – že je nehodná svého nároku, že je božsky inspirována a že má autoritu.

Ale pro věřícího, který činí svým domem skálu, který staví svůj dům na skále slov Krista a Boha, jsou pyšné závěry racionalismu tak vratké, jako je vratký základ, na němž jsou postaveny. Zjevná slabost výše uvedeného řetězce tvrzení je výrok, že safan je daman.

Věřící může bezpečně říci, že jestliže Bible řekne, že safan přežvykuje, pak daman, který nepřežvykuje, nemůže být safan. Asi nemáme schopnost porovnat safana se současně známými druhy a v nárokování si takové schopnosti není žádná mravní hodnota. Avšak důležitá mravní hodnota je v naučení se lekci od safana – naučit se učinit si svůj příbytek v bezpečném místě poddání se neklamnému Božímu slovu a ve víře v ně.

Toto naučení je obrazně dané v živočichu nazvaném safan (Příslaví 30,26: „*Králíkové /safan/, lid nesilný, kteří však stavějí v skále dům svůj.*“ Žalm 104,18: „*Hory vysoké jsou kamzíků, skály útočiště králíků /safanů/.*“) a formou lidského příkladu v muži jménem Safan ve 2. Královské 22.

Naučení od Safana

Z 2. Královské 22,3 vidíme, že Safanovi mohly být svěřeny peněžní záležitosti. V 9. verši podal králi zprávu o tom, jakým způsobem se zhostil svých povinností ohledně peněz. Materiální věci snad mají jen druhotnou důležitost, ale pro Božího služebníka je zcela podstatnou záležitostí, aby byl věrný v tom, co je nejmenší. To je potvrzeno v Lukášii 19,17; Skutcích 6,3; 1. Timoteovi 3,13 a 6,17- 19.

Verš 3 také konstatuje, že Safan byl písař – člověk, který je zvyklý předkládat skutečnosti přesně a stručně. Řčení, o jehož původu není jasno, říká: „Čtení dělá plného člověka; psaní dělá přesného člověka.“ Měj v blízkosti své Bible nějaký notes a užívej ho jako nástroj pro uvažování. Piš si místa Písma; zapisuj si své myšlenky, závěry a nástiny; zaznamenávej si své otázky – a odpovědi (jestliže a když je nalezněš).

Je smutné, že v době Nového zákona se písmáci (zákoníci) rychle zařadili vedle farizeů k odpůrcům Krista. Ačkoli udržovali přesnou známou Písma, nemělo to na ně mravní účinek (viz např. Mat. 2,3-4, kde zákoníci z Písma přesně věděli, kde se narodí Mesiáš).

Skutečnost, že lidé zneužívali svou přesnou známou Písma, nenavozuje žádnou myšlenku zásluhy v tom, že budeme nepřesní, nahodilí nebo bezstarostní v nakládání s Božím slovem. Naopak, jsme-li opravdově přesní, Boží slovo bude mít vliv na náš život. 2. Timoteovi 2,15 to přikazuje. Je také pozoruhodné, že Pán Ježíš se zvláště zmiňuje o písmácích jako o těch, kteří když jsou vyučeni ke království nebes, budou mít potravu – poklad – který mohou sdílet (viz Matouš 13,52: „*On pak řekl: „Proto se každý učitel Zákona, který se stal učedníkem království Nebes, podobá člověku hospodáři, který ze svého pokladu vynáší nové i staré.“*“ – ČSP)

Jiným (a známějším) písmákem byl Ezdráš. Je nazván „*zběhlým v zákoně*“ (Ezdráš 7,6).

Byl připravený, ochotný, schopný a aktivní. V Ezdráš 7,10 čteme, že „uložil v srdci svém, aby zpytoval zákon Hospodinův i plnil jej, a aby učil lid“. Safan byl zjevně muž podobného charakteru.

Z 2. Královské 22,8 je zjevné, že o Safanovi bylo známé, že je moudrý. Helkiáš si uvědomoval, že Safan bude vědět, co dělat s knihou, kterou našel. 1. Paralipomenon 12,32 mluví o mužích, „znajících a rozumějících časům, takže věděli, co by měl činiti lid Izraelský“. To je moudrost. V Helkiášově době Písma chyběla. Nebyla denní potravou Safana ani kohokoli jiného. Ale ohledně principů, kterým se měli naučit, moudrost přichází z Božího slova (Žalm 19,8). Ačkoli Safan neměl psané Slovo, jeho principy ovládaly jeho život.

V naší době je psané Slovo hojně k dispozici. Během uplynulých 200 let byly jasně učeny pravdy, dříve po mnoho století přehlížené. Nemáme výmluvu. Co uděláme s Božím slovem? „I budou slova tato, která já přikazuji tobě dnes, v srdci tvém. A budeš je často opětovat synům svým, a mluvit o nich, když sedneš v domě svém, když půjdeš cestou, a léhaje i vstávaje. Uvážeš je za znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma. Napíšeš je také na veřejích domu svého a na branách svých.“ (5. Mojžíšova 6,6-9)

Vidíme také, že Safan byl pravý safan – četl knihu pro sebe. Často se říká, že v 1. Timoteovi 4,13 znamená napomenutí, aby byl „pilen čítání“, veřejné čtení Písma pro druhé. Safan to jistě činil ve verši 10. Četl tu knihu před králem. Je téměř nezbytné zmínit se, že toto je jediný správný pořádek – číst předně pro sebe, a potom číst pro druhé. Nejprve musím udělat svůj dům ve skále, vědět, co to je, být doma v bezpečné a vysoké skále Božího slova. Jen potom je mohu správně sdílet s druhými.

Konečně ve verších 12-14 zaujímá Safan (s dalšími) místo tazatele. To by měl být náš postoj, když se shromažďujeme s druhými, abychom studovali Písma. Ve Skutcích 17,11 je o Židech v synagoze v Berii řečeno, že byli šlechetní, protože nejprve přijímali slovo, a za druhé byli ochotni zkoumat Písma, aby dostali odpovědi. Není žádný rozpor mezi duchem ochotného písaře /písmáka/ a duchem pokorného tazatele. Každý, kdo ví něco o velikosti a vznešenosti Písma, ví také o své vlastní malosti (1. Kor. 8,2).

Duch dotazování by měl také charakterizovat náš postoj ke shromáždění pro vzdělání (někdy nazývanému shromáždění otevřené služby). To je shromáždění, určené k tomu, aby k nám Bůh mluvil skrze prorockou službu (1. Kor. 14,23-33). Jeho úmyslem je obracet se ne tolik k našemu porozumění, jako k duchovnímu stavu; ne k našemu intelektu, ale k našemu svědomí.

To je lekce, jíž se máme naučit ze Safanova dotazování u prorokyně. Obrazná naučení a příklady Starého zákona nemají být brány jako doslovné příkazy, které se mají stavět proti učení Nového zákona. 1. Korintským 14 jasně učí, že žena má ve shromáždění mlčet – skutečná žena má skutečně mlčet ve skutečném shromáždění!

Ale žena v obrazech Starého zákona představuje duchovní stav a postavení – subjektivní odpověď na věci, které byly objektivně zjeveny. To je přesně záměr shromáždění pro

zvdělání v 1. Korintským 14 – obracet se ke svědomí způsobem, který má vyvolat subjektivní odpověď v našem životě.

Jiní safanové

Gedeon (Soudců 6) ukazuje vlastnosti tohoto malého, ale moudrého stvoření. Jeho skálou byl vinný lis (v. 11), kde mlátil pšenici – a tak zajišťoval potravu pro Boží lid. Když zaujal nízké místo, je nazván udatným mužem (v. 12), a jeho ochotnost tázat se (v. 13) je Hospodinem nazvána jeho silou (v. 14: „*Jdi v této síle své.*“). Vyznává jasně svou nepatrnost v 15. verši: „*...já nejmenší v domě otce svého.*“

David (1. Samuelova 22) je jiný příklad. Jeskyně Adulam byla jeho skálou (v. 1), hradem /pevností/ (v. 4). Nepřicházeli k němu silní, bohatí a šťastní, ale slabí – soužení, zadlužení a zahořklí (v. 2). Pro spojení s naší dobou zvaž 1. Korintským 1,26-29. A konečně naslouchal hlasu proroka (1. Sam. 22,5).

A co my? Kéž Pán pomůže každému z nás, abychom byli malí, ale moudří, bezpeční ve výškách Božího slova, věrní v malém i ve velkém, přesní ve svém nakládání s Písmem, rozvíjející moudrost z něho, četli je soukromě i veřejně a udržovali ducha tázání, když se shromáždíme v přítomnosti Pána.

Greg Quail

Sobi, Machir a Barzillai

2. Samuelova 17,27-29

Jaký vybraný příklad oddanosti a jakou pobídku k aktivní a působivé službě vůči zavrženému Pánu najde věřící srdce při uvažování výše uvedeného oddílku! Zde čteme o třech vzájemně si nepodobných mužích, vyčleněných Duchem Svatým pro čestnou zmínku v Písmu, protože přinesli radost srdci Davida, zavrženého krále Izraele.

Záznam je povzbuzením pro všechny z nás, kteří jsme byli přivedeni do šťastného a požehnaného poddání se opovrhovanému Spasiteli. Nikdo nemusí zoufale říkat: „Co já mohu dělat v den hrozných těžkostí a rozdělení, abych učinil radost srdci Toho, který mě tak velmi miloval? Nemám žádnou kvalifikaci: jsem chudý; nebo: jsem starý; nebo: nemám žádné schopnosti.“ Každý může, pokud chce, vykonat nějaký skutek milující věrnosti. Jestliže nemůže přinést pšenici, může možná přinést boby; nemá-li ovci, kterou by obětoval, bude příjemný sýr. „*Nebo jest-li prvé vůle hotová, podle toho, co kdo má, vzácná jest, ne podle toho, co nemá.*“ (2. Kor. 8,12) Není pochyb o tom, že Sobi, Machir a Barzillai, ačkoli to byli sobě nepodobní lidé, byli připraveni sloužit králi, jakmile přišla příležitost.

Sobi byl bratr Chanuna, krále Ammon, jemuž se David v jednu dobu snažil prokázat přívětivost a milost, ale který velmi hanebně jednal s Davidovými posly (2. Sam. 10). Sobi

však byl přitahován k Davidovi, a když vyhnaný král, utíkající před uzurpátorem Absolonom, byl v Mahanaim, přišel k němu s dary, ačkoli byl z domu Ammon. Jak jasně září Sobiho lojalita v temném období, kdy právoplatný král Izraele byl na útěku! Sobi přinesl radost Davidovi a útěchu a osvěžení jeho lidu.

Machir v jedné době měl u sebe Mifibozeta, chromého syna Saulova. Machir věděl, jakou milost a přívětivost David prokázal Mifibozetovi, když mu dal místo u svého vlastního stolu jako jednomu ze svých synů (2. Sam. 9). Machir byl stále v Lodebar, místě, kde nebyla žádná pastva, a pravděpodobně to byl chudý člověk. A přece, podobně jako shromáždění v Macedonii v pozdější době (2. Kor. 8,1-2), ze své hluboké chudoby se rozhojnil k bohatství štědrosti z ochotného srdce. Mnozí jiní, kteří byli v lepší situaci než on, hledali své vlastní věci, ale Machir se vzdal svých prostředků a dal je k užití králi, a to byla jeho „rozumná služba“ (Řím. 12,1).

Barzillai ve svých osmdesáti letech, nebyl ve své oddané věrnosti Davidovi ani o krok za druhými dvěma, nejen v pouhých slovech, ale ve vhodné a obětavé službě. Ti tři muži jednali dohromady v jednotném společenství a přinesli králi dobře vybrané dary. Ty byly všechny dány Davidovi k užití pro jeho následovníky, kteří cítili účinky svého pobytu na poušti a potřebovali odpočinek a osvěžení. Ti tři sebe zapírající muži byli „znající a rozumějící časům“ (1. Par. 12,32) a posoudili, co bylo v Mahanaim zapotřebí, neboť s pochopením řekli: „Lid ten jest hladovitý a ustalý, i žíznivý na té poušti.“

Nezaznívá v těchto zářných příkladech oddané služby ve dni krajního sobectví a nepořádku nějaký hlas k nám, kteří očekáváme příchod Toho, jenž říká: „Já jsem kořen a rod Davidův, a hvězda jasná a jitrní.“ (Zjevení 22,16)? Chtějme ukázat svou oddanost, dokud můžeme, neboť „čas ostatní jest ukrácený“ (1. Kor. 7,29). Další kapitola (2. Sam. 18) nám říká, že uchvatitel trůnu byl zničen a pravý král Izraele byl uveden na trůn, a všechen lid, který předtím byl rozdělen, se sklonil před Davidem jako srdce jednoho člověka. Příležitost pro zvláštní oddanost, ukázanou Davidovi těmi dvěma nebo třemi v Mahanaim tou dobou pominula.

Autor neznámý¹⁴

Sádoch

„Avšak... synové Sádochovi... budou přistupovati ke mně, aby mi přisluhovali, a státi před tváří mou, obětující mi tuk i krev, praví Panovník Hospodin. Ti přicházeti budou k svatyni mé, a ti přistupovati k stolu mému, aby mi sloužili a drželi stráž mou.“ (Ezechiel 44,15-16)

Pro Sádochovy syny jsou podle proroka Ezechiele připraveny veliké výsady. Zde jsme citovali jen jeden ze čtyř oddílů, v nichž Ezechiel popisuje jejich zvláštní úlohu a postavení

---

¹⁴ Z *The Bible Monthly* (1934), svazek 14, str. 49

(ty další oddíly jsou: 40,46; 43,19; 48,11), a přece seznam zaslíbených výsad je pozoruhodný. Tyto čtyři oddíly dávají vzniknout dvěma otázkám:

1. Kdy a jak se tato zaslíbení naplní, a důležitá otázka:
2. Kdo byl Sádoch?

Jak a kdy obdrží ta požehnání?

Na první otázku může být dána odpověď z kontextu, ve kterém se tyto oddíly nalézají: všechny jsou umístěny v té části knihy Ezechiele, která pojednává o budoucí obnově izraelského lidu a o požehnáních v tisíciletém království, která budou následovat (kapitoly 33 až 48). Podrobněji:

- Kapitoly 33 až 39 jednájí o národním znovuzrození Izraele a opětném shromáždění a o vítězství nad jeho posledními nepřáteli (Edomem a Gogem).
- Kapitoly 40 až 48 – kde jsou proroctví, týkající se synů Sádochových – jednájí o požehnání v tisíciletém království, které bude následovat: bude postaven chrám, zavedeny oběti a země bude rozdělena.

Všechno to se stane doslovně. Skutečný Izrael bude přiveden do své vlastní země, bude postaven skutečný chrám a Bohu budou obětovány skutečné oběti. Tyto oběti, které budou synové Sádochovi obětovat, jsou připomínkové. Zatím co v minulosti ukazovaly levítské oběti kupředu na Kristovu oběť na kříži, tu oběti, přinášené v tisíciletém království budou totéž Kristovo dílo připomínat.

Kdo byl Sádoch?

Ve Starém zákoně je osm nebo devět mužů se jménem Sádoch. Ale jak uvidíme, sotva lze pochybovat o tom, že Sádoch, o němž mluví Ezechiel, je kněz, jenž žil v Davidově době. Byl potomkem Arona, Eleazara a Fínsa (1. Par. 6,50-53). Jeho jméno je odvozeno od slovesa „ospravedlnit“ a jeho otec se jmenoval Achitob, což znamená „bratr dobrotivosti“.

Je možné, že Sádoch, o němž je zmínka v 1. Paralipomenon 12, je táž osoba (ale nemůžeme si tím být jisti). Pokud tomu tak je, ukazoval by oddanost Davidovi už časně v životě. Je popsán jako „mládenec“, který byl mezi těmi, kdo přišli k Davidovi do Sicelechu (verše 1 a 28).

Potom se zcela jistě setkáváme s „naším“ Sádochem při (druhé) příležitosti, kdy se David staral o truhlu smlouvy, aby byla přinesena do Jeruzaléma. Tentokrát se postaral, aby truhla byla nesena Levity, jak to bylo předepsáno: „*Ty zajisté vyvolil Hospodin, aby nosili truhlu Boží, a aby přisluhovali jemu až na věky.*“ (1. Par. 15,2) David povolal Sádocha a Abiataru, kněží, a přikázal jim a vybraným Levitům, aby se posvětili a přinesli truhlu do připraveného místa (verše 11-12).

Zdá se, že v té době byli oba považováni za „nejvyšší kněze“ (proto výraz „kněží“ (viz také

2. Sam. 8,17)), pravděpodobně na základě skutečnosti, že stánek byl stále v Gabaon (kde zůstal Sádoch v 1. Par. 16,39), zatím co truhla smlouvy byla přenesena do Jeruzaléma (a možná, že tam zůstal Abiatar). Později, ve dnech Šalomounových, byly tyto věci upraveny a Sádoch se stal „knězem“, tj. jediným nejvyšším knězem (1. Král. 2,35).

Ale Sádoch byl nejen charakterizován vnější výsadou, jako jsou vznešení předkové, dobré jméno a vysoká služba, ale také – a to je důležitější – věrností Pánu a rozhodností srdce. Tento postoj byl krásně zaznamenán více než jednou v jeho životě, ale předně a především při příležitosti Davidova útěku před Absolonem, jeho synem (2. Sam. 15).

Věrný v době Absolonovy vzpoury

David, věrný a příkladný v tak mnoha směrech, tragicky padl ve věci s Betsabé. V době, kdy měl být v boji pro Hospodina a Jeho lid, zůstal v pohodlí svého domu a podlehl pokušení (2. Sam. 11). Činil opravdové pokání, vyznal svoji vinu a z Hospodinova milosrdenství mu bylo dáno odpuštění (Žalm 32). Ale Boží cesty vlády musely jít svým během v kázni a jednou její součástí bylo, že David byl vypuzen svým synem Absolonem.

David dostává zprávu, že množství lidu bylo Absolonem ovlivněno: „*Srdce Izraelských obrátilo se po Absolonovi.*“ (2. Sam. 15,13) Král a jeho věrní následovníci opustili Jeruzalém a přešli potok Cedron „*proti cestě vedoucí na poušť*“ (v. 23). Byla to doba rozhodování. Proud události byl příznivý Absolonovi – ale Sádoch byl jedním z těch, kteří plavali proti proudu. Další verš nám říká: „*A aj, byl také Sádoch a všichni Levítové s ním, nesouce truhlu smlouvy Boží.*“

Když se Sádoch staral o to, aby truhla byla přinesena k Davidovi, vyjádřil plnou oddanost Božímu pomazanému a svoji touhu, aby s králem byla Boží blízkost a požehnání. Ale David nabídku odmítá. Nechce, aby truhla byla spojena s jeho pádem a z něho plynoucí kázní (v. 25). Současně vyjadřuje svou důvěru v Boha a svoji poddanost pod Jeho ruku: „*Jestliže najdu milost před očima Hospodinovými, přivede mne zase a ukáže mi ji i přibýtek svůj.*“ (verše 25-26)

Po dobu Davidova vyhnanství zůstává Sádoch na jeho žádost v Jeruzalémě, aby tam jednal jako králův důvěrník (v. 27). To ukazuje důvěru, kterou k němu David měl.

V témže verši je ukázána jiná podrobnost: Sádoch byl nejen kněz, ale také prorok: „*Zdali ty nejsi vidoucí?*“ Sádoch byl člověk, který se nejen blížil Bohu v kněžské službě, ale také stál před Bohem, aby přijal Jeho slovo jako prorok. David se na něho spolehl, aby mu poslal signál, kdy se, ve správné době, bude moci vrátit do Jeruzaléma.

Věrný v době Sebovy vzpoury

Později, když se David vrátil do Jeruzaléma, byl tam „*člověk nešlechtný*“, který aspiroval na trůn a pokoušel se o nové spiknutí (2. Sam. 20,1). V té době „*všichni muži Izraelsští odstoupili od Davida za Sebou synem Bichri, ale muži Judští přidrželi se krále svého*“ (v. 2). Sádoch je opět mezi Davidovými věrnými a spolehlivými muži (v. 25).

Věrný v době Adoniášovy vzpoury

Ke konci Davidova života byla Sádochova věrnost ještě jednou „zkušena v ohni“ (1. Petra 1,7), tak jako zlato. David byl starý, velmi slabý a pečovala o něj Abizag (1. Král. 1,1-4). V té době Adoniáš (syn Davidův a bratr Absolonův) „*pozdvihoval se*“ a říkal: „*Já budu kralovati*“ (v. 5), ačkoli David přísáhl, že Šalomoun má být jeho nástupcem (verše 13 a 30). V tomto bodě vidíme pozoruhodný rozdíl mezi těmi dvěma knězi, Sádochem a Abiatarem. Až do té doby byli oba stále zmiňováni společně jako jsoucí na Davidově straně: v době Absolonovy vzpoury (2. Sam. 8,17; 15,24. 29. 35; 19,11), stejně jako v době Sebovy vzpoury (2. Sam. 20,25). Ale nyní přišel čas, aby pšenice byla oddělena od plev: Adoniáš „*mluvival s Joábem... a s Abiatarem..., kteří napomáhali Adoniášovi*“ (1. Král. 1,7). S největší pravděpodobností byli hnáni ambicemi a spoléhali na naději na postavení a přízeň, když dopomohou Adoniášovi k moci (zatím co Šalomoun, kdyby se měl stát králem, by jim za nic nebyl zavázán). Jak osvěžující je čist následující verš: „*Ale Sádoch kněz... a jiní přednější, které měl David, nebyli s Adoniášem.*“ Opět je Sádoch na správné straně – tentokrát na rozdíl od svého kolegy – kněze Abiataru. Sádoch nebyl rozkolísán Adoniášem, mužem „*velmi krásné postavy*“, ale skrze víru se vyznačoval oddaností Davidovi.

Král David, ačkoli slabý a u bran smrti, se při této příležitosti zvedá. Ví, komu může důvěřovat: „*Zavolejte ke mně Sádocha kněze...*“ (v. 32) Dává příkaz, že Šalomoun má být králem a že Sádoch má mít tu čest, aby ho pomazal. Sádoch je odměněn už během svého života. Šalomoun se stává králem: „*I ustanovil král,... Sádocha kněze ustanovil místo Abiataru.*“¹⁵ (1. Král. 2,35)

Sádochovi potomci v historii

Sádochovi potomci, kteří našli místo na stránkách inspirované historie, zahrnují některé velmi povzbuzující příklady, jmenovitě:

- **Azariáš:** V době krále Ezechiáše došlo k jednomu z velkých oživení v historii Judy. Jednou ze znovu objevených věcí v té době byla štedrost v dávání. Lid udělal nový začátek ve věci přispívání materiálními věcmi na záležitosti Pána. V té době učinil Azariáš pozoruhodný výrok: „*Jak počali těch obětí přinášeti do domu Hospodinova,... Hospodin požehnal lidu svému.*“ Inspirovaná zpráva říká, že tento kněz Azariáš byl potomek Sádocha (2. Par. 31,10). Víra jeho prapředka žila i v něm.
- **Ezdráš, pisář (písmák):** V době Artaxerxa se Ezdráš stal připraveným a vhodným nástrojem v Boží ruce v procesu učení a obnovení ostatku Jeho lidu v Jeruzalémě. Ezdráš

---

¹⁵ V 1. Královské 4,4 jsou Sádoch a Abiatar zmíněni opět jako kněží: „*Sádoch pak a Abiatar /byli/ kněžími*“, ačkoli ne tak „*kněžími*“ jako předtím (2. Sam. 15,35; 19,11). Není pochyb o tom, že Šalomoun odstranil Abiataru z úřadu: „*I svrhl Šalomoun Abiataru z kněžství Hospodinova.*“ (1. Král. 2,27) Zdá se, že vzhledem k Abiatarově věrnosti v minulých časech ho Šalomoun nechtěl zbavit **hodnosti** kněžství, ačkoli ho zbavil **služby** kněžství.

byl pra-pra-pravnuk Sádochův (Ezdráš 7,1-2). Bůh ve Své milosti vzbudil Ezdráše, tohoto „*umělého v zákoně Boha nebeského*“, který měl uložení v srdci svém (verše 10-12), nepochybně jako další milostivou odměnu za Sádochovu věrnost.

A přece se můžeme ptát, co se stalo v Malachiášově době? Kde byli mezi kněžími synové Sádochovi? Prvních devět veršů Malachiáše 2 představuje vystřízlivěním působící obraz ve vztahu ke stavu kněžstva v té době: „*A nyní k vám přikázání toto, ó kněží... Vy pak sešli jste z cesty, byli jste příčinou mnohým, aby činili proti zákonu; zrušili jste smlouvu Levitskou, praví Hospodin zástupů,... v ničem neostřiháte cest svých, a přijímáte osoby v zákoně.*“ (verše 1.8.9). Není tu zmínka o nějaké výjimce, žádný Sádochův syn nevystupuje do popředí, vše se zdá být ztraceno – ale ne provždy, jak za chvíli uvidíme.

Sádochovi potomci v budoucnosti

Nad Sádochovými syny se ještě rozední jasnější dny. Ezechiel se o nich zmiňuje čtyřikrát ve svých proroctvích, která popisují budoucí Kristovo tisícileté království: Izrael se znovu zrodí k novému životu, rozptýlená pokolení se shromáždí, nepřátelé budou podmaněni, a nejdůležitější ze všeho, Mesiáš bude přítomen mezi nimi. Bude postaven chrám a ustaven obětní systém. V tomto bodě je zmínka o Sádochových synech a je jim dáno zvláštní požehnání – v uznání věrnosti jejich praotce uprostřed vzpoury a nevěrnosti. Tato záležitost věrnosti proti pozadí nevěrnosti je výslovně konstatována dvakrát:

- „*Kněží..., synové Sádochovi, kteří drželi stráž nad svatyní mou, když zbloudili synové Izraelští ode mne.*“ (44,15) Všimni si také rozdílu k předcházejícím veršům, počínaje veršem 10: „*Nýbrž i Levítové, kteří se vzdalovali ode mne...*“
- „*...každému ze synů Sádochových, kteří drží stráž mou, kteří nebloudili, když bloudili synové Izraelští.*“ (48,11)

Pán je věrný a rád odměňuje věrnost. Požehnání, udělená Sádochovým synům jsou působivá. Krátce se podívejme na čtyři oddíly v Ezechieli, kde jsou zmíněna.

První (Ezech. 40,46) konstatuje, že kněžství bude formováno – ne z nějaké kterékoli rodiny mezi potomky Arona nebo i Fínesa – ale právě ze Sádochovy rodiny.

Druhý odkaz (Ezech. 43,19-27) odkrývá další podrobnost, totiž že Sádochovým synům bude dán volek (mladý býk) pro oběť za hřích. To mluví o oběti Krista, který nesl hříchy Svého lidu. Užijí krev, aby posvětili oltář, a spálí býčka na určeném místě jako oběť za hřích. To otevírá cestu pro další oběť za hřích (kůzle od kozy), aby byla přinesena, jakož i zápalná oběť (mluvící o Božím ocenění Kristovy úplné oddanosti Jemu ve smrti), a pokojná oběť (vyjadřující společenství mezi Izraelity a jejich Bohem).

Třetí oddíl (Ezech. 44,15-16) obsahuje působivý seznam výsad. Předně budou Sádochovi synové v blízkosti Boha, schopni se Mu blížít. To je v protikladu k Levítům, kteří upadli do modlářství. Zatím co těm bude dovoleno zabíjet obětní zvířata a sloužit lidem, kteří je přivedli (v. 11), bude jim výslovně zakázáno „*přistupovat*“ k Bohu nebo „*konat kněžský*

úřad“ (v. 13). V jasném protikladu k tomu budou Sádochovi synové sloužit, totiž mít výsadu, že budou účastni služby velebení, stojíce v Boží přítomnosti. V připomínání si Kristova díla na kříži budou obětovat krev – mluvící o nesmírné ceně, zaplacené za vykoupení Jeho lidu – a tuk obětí – mluvící o svaté energii a oddanosti Krista v obětování Sebe samého bez poskvrny Bohu. Myšlenka blízkosti je dále zdůrazněna výrokem: „*Oni budou vcházet do mé svatyně.*“ Budou tak také činit v prožívání společenství: „*..., oni se budou přibližovat k mému stolu.*“ (v. 16 – přel.) Jejich lněná roucha budou vyprávět o očištěném kněžství. Zbytek kapitoly nastiňuje způsob života, který bude v souhlasu s takovou výsadou.

A konečně poslední zmínka o Sádochových synech (Ezech. 48,10-11) říká, že obdrží „*oběť pozdvihování*“, díl země 25000 na 10000 loktů (asi 7 x 3 míle nebo 12,5 x 5 kilometrů) – se svatyní uprostřed. Budou tedy zaujímat území bezprostředně obklopující místo Božího přebývání¹⁶. Jaká výsada, jaká božská odpověď, jaká milostivá odměna za Sádochovu věrnost!

Michael Hardt

---

¹⁶ Ezechiel popisuje, jak bude izraelská země rozdělena mezi různá pokolení: bude rozdělena do pravoúhlých území nebo pásů, počínaje Danem na severu a konče Gádem na jihu. U středu (sedm pokolení bude k severu a pět k jihu), bude území pro Levíty a knížata, v jehož středu bude chrám tisíciletého království. Kolem tohoto chrámu, který bude naplněn slávou Pána, bude řečené území rezervované pro Sádochovy syny.